

1865 - 1995

130 LET
SOKOLA V KROMĚŘÍŽI

Vydal: *SOKOL KROMĚŘÍŽ 18.06.1995*
Grafická úprava a tisk: **PRCEK & SPOL. - Kopírování a knihy**
Nábělkova 536/2, Kroměříž

**Historie Sokola Kroměříž
1865 - 1995**

**Vydáno u příležitosti 130. výročí
založení SOKOLA Kroměříž**

1995

Tyršovo sokolské dílo je nesmrtelné. Stále svěží a věčně živé. A po všechna tato desetiletí mělo Sokolstvo vždy stejný cíl: sloužit vlasti, sloužit národu, připravovat jeho osvobození a pracovat ve prospěch státu. Tento program vyvěrající ze stěžejních zásad Tyršových, byl stejný v minulosti, je stejný dnes a zůstane stejný i v daleké budoucnosti.

Je to pomník, na němž nemůže hlodati zub času, pomník věčně živý, z pokolení na pokolení přecházející, svěžím tepem sokolského života a sokolské práce neustále naplňovaný a novými proudy mladé sokolské krve věčně omlazovaný !

Prof. Dr. Albert Pražák

SESTRY A BRATŘI, VÁŽENÍ PŘÁTELE .

Předkládáme Vám tuto publikaci v době našeho odhodlání, nově rozvíjet sokolské tradice. Ke stotřicátým narozeninám SOKOLA se hlásíme s hrдостí. S hrдостí nad tím, že SOKOL, zrušený po roce 1948 a začleněný do nových tělovýchovných struktur sjednocené tělovýchovy, plně ovládaný exponenty minulého režimu, se po roce 1990 opět obnovil na základě Tyršových tradic a idejí, na principu svých původních stanov, zděděných po předcházejících generacích. Tato publikace je jakýmsi účtováním dnešní generace Sokolů s problémy, se kterými se kroměřížský SOKOL za své existence setkal.

"Ale co bylo - bylo. Minulost, pokud svět stojí, se nikdy nevrátila a nevrátí. Působit lze jen v přítomnosti ..."

A tato slova Dr. Miroslava Tyrše si plně uvědomujeme a chceme se jimi řídit.

Chtěl bych v této souvislosti vyjádřit náš sokolský dík městu KROMĚŘÍŽ za nevšední pochopení pro naši činnost, které se projevilo v tom, že nám za symbolickou cenu vrátilo Sokolský dům, který vytváří již určitou solidnější základnu pro rozvíjení naší činnosti, nejen tělocvičné, ale i kulturní.

Ano, SOKOL není a ani v minulosti nebyl výlučně tělocvičnou organizací. Sokolové pořádali divadelní a loutkové představení a stáli v prvních řadách boje za politické národní uvědomění. Byl to důsledek zvláštního pojetí sokolství jeho zakladatelem Dr. Míř. Tyršem, který chápal tělocvik jako projev činnosti kulturní a zařadil jej vedle výtvarného umění a hudby jako rovnocennou složku do harmonie národního života. Výrazně to potvrdily všesokolské slety, které byly nejen svátkem tělocviku, ale i nevšedním zážitkem estetickým.

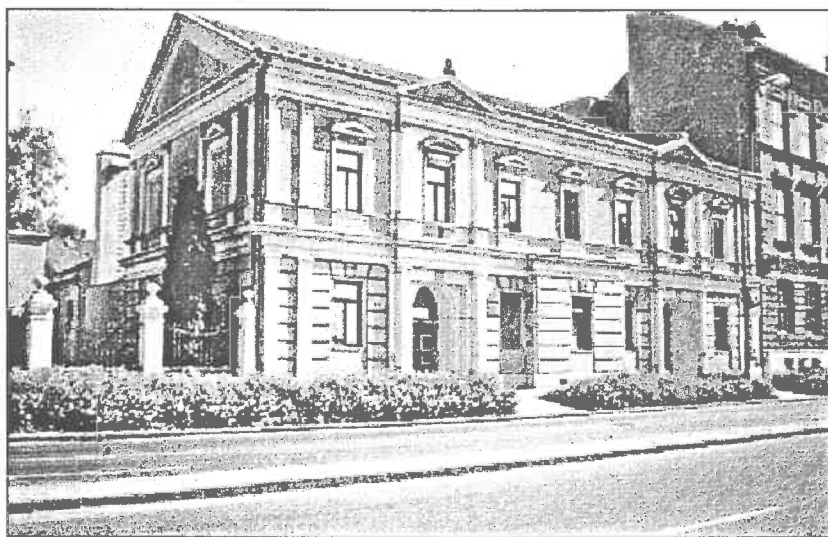
Tato útlá publikace budiž důkazem odhodlání kroměřížských sokolů, že se odkazu své stotřicetileté tradice nezpronevěří.

Takový úkol dává tomuto sborníku doba, v níž vychází.

JUDr. Ing. Oldřich Mohyla
starosta SOKOLA Kroměříž a župy Hanácké

Sokolský domeček v Oskole po r. 1990

Sokolský dům od r. 1995

Historie SOKOLA od r. 1865

Období, které je dáno několika generacím, zaplnilo Sokolstvo. Začínalo skromně, za těžkých podmínek v nesourodém česko-německém žvilu. Také Kroměříž byla v minulosti městem ovládaným německým duchem, který panoval na radnici, soudech, ve školách a odrážel se i v životě devíti tisíc obyvatel. Když v roce 1862 vznikla v Praze z iniciativy Dr. Miroslava Tyrše a Jindřicha Fügnera Tělocvičná jednota pražská, zrodil se spolek, který si stanovil za cíl posílit češství. Po pražském vzoru byly zakládány další sokolské jednoty v Čechách i na Moravě.

U kolébky vzniku SOKOLA v Kroměříži stál zpěvácký spolek Moravan. Když uspořádal v roce 1865 slavnost svěcení svého praporu, sjížděly se deputace českých spolků z celé země i z Vídně, aby podaly důkaz, že se národ probouzí. Z Prahy se dostavili významní hosté: hudební skladatel *Bendl*, *Kavan*, novinář *Barák*, spisovatel *Vávra*, *Palacký*, *J. Grégr*, *V. Náprstek* a početná krojovaná skupina 50 členů pražského SOKOLA vedená samotným Dr. Miroslavem Tyršem. Byla to do té doby v Kroměříži nevídaná sláva a MORAVAN i SOKOL sklízeli ze všech stran toho českého co ve městě bylo, díky srdečné pozdravy a obdiv. Semínko národní a vlastenecké myšlenky bylo zaseto. Ještě téhož roku, na podzim, byla založena jednota SOKOLA v Kroměříži, jako třetí na Moravě. Za prvního starostu a současně náčelníka byl zvolen jeden z hlavních zakladatelů *Josef Mnohoslav Šperlín*, zanícený vlastenec a slavista. Již v prvním roce čítá jednota 80 členů, na 60 cvičenců se pravidelně scházelo, aby pěstovalo cvičení prostných. Mimo cvičení se úspěšně rozvíjela další činnost vzdělávací, propagační výlety, účast na význačných akcích, mezi nimiž přední místo zastávalo položení základního kamene Národního divadla v Praze.

Nebyla všechna léta v začátcích kroměřížského SOKOLA úspěšná. Střídala se období, kdy probíhala stagnace, zejména po rozkolu se sdružením MORAVAN, s údobími úspěšnými. Dobrý vliv měl na jednotu v Kroměříži český vlastenec, spoluzakladatel pražského SOKOLA, kníže *JUDr. Thurn-Taxis*. Po jeho odchodu do Bulharska ujal se s nemenší obětavostí a neúnnavností starostenských povinností *Dr. Mildschuh*. Ten zavedl do života kroměřížské sokolské jednoty nový pořádek a učinil opatření k vytvoření sokolské župy HANÁCKÉ.

Snahou *Dr. Tyrše* bylo sjednotit sokolstvo do svazku jednot. Zatímco v Čechách se jednalo a rokovalo vesměs bez výsledku, na Moravě se již 8. prosince 1871 konal sjezd stávajících 17 jednot, aby přijal *Tyršem* navržené stanovy a na jejich základě pak dne 28.4.1882 vchází v život Sokolská župní jednota moravská, zatímco v Čechách až o dva roky později. Do čela župy byl jako starosta zvolen *MUDr. Jan Štros*, náčelníkem *Jindřich Hradil* z Holešova, jednatelem *E. Trásoň* a pokladníkem *Jos. Pastýřík* z Hulína.

Protože jednota SOKOLA Kroměříž cvičila stále v pronajímaných tělocvičnách, rozhodla se ke stavbě vlastního stánku. Po řadě jednání a rokování naskytla se možnost odkoupení budovy a pozemku staré ostroštrelecké střelnice. Členové se pustili do práce, aby vytoužené sídlo jednoty bylo co nejdříve přebudováno a sloužilo ve prospěch SOKOLA.

První světová válka zanechala na činnosti neblahý vliv. Řada cvičitelů, funkcionářů a členů byla povolána do armády. Do konce března 1915 to bylo již 131 Sokolů, pak ještě 56 dalších. Začaly přicházet první smutné zprávy o raněných a padlých. Sokolská myšlenka však žila, nedovedla ji potlačit ani válečná vřava. Již v prvním válečném měsíci byl utvořen Sokolský pomocný sbor města Kroměříže, jehož cílem bylo poskytovat pomoc potřebným rodinám do zbraně povolaných bratrů a těm, kteří v důsledku válečných událostí upadli do nouze. I když pro různé překážky nebylo možno cvičit, rozvíjela se bohatá činnost kulturní a přednášková, o kterou měli největší zásluhu *František Kožík* a *Miloš Živný*. Významnou postavou byl také *Otakar Pinkava*, rebelant, redaktor, básník idealista, vydavatel týdeníku "*Haná*", autor slavnostního hymnického pochodu "*Spějme dál*". Z dalších to byl *Gustav Lorenc*, *prof. Beňa*, *MUDr. Štros*, ...

Válečná litice pohltila velkou řadu Sokolů. Z kroměřížské jednoty padlo na různých frontách 26 bratrů (*Holubec Hynek*, *Hladůvka Jan*, *Humplík Ladislav*, *Stodola Fr.*, *Albrecht St.*, *Puchold Boh.*, *Tichý Boh.*, *Krajíček Jos.*, *Beňa Jan*, *Frkal Alois*, *Hruban Otto*, *Kováříček Jos.*, *Mořkovský Fr.*, *Malina Jaromír*, *Malý Metoděj*, *Pišláček I.*, *Pernica Ferd.*, *Praibš Rud.*, *Ryška Stan.*, *Šigort Fr.*, *Frčal Jan*, *Vachun Rud.*, *Vojtek Vlad.*, *Bochenek Hugo*, *Vymlátěl Jos.*, *Bubík Bedř.*)

1 byl nezvestný (*Lašek Rud.*), na válečné útrapy jich zemřelo 6.

Ze 20 členů legionářů se domů nevrátil z Kroměříže (*Budík Viktor*, *Paulus Emanuel*, *Čáp Josef*) a z Morkovic (*Bleša Josef*, *Judas Frant.*, *Talský Oskar*). Nastal vytoužený den národního vzkříšení - **28. říjen 1918**. Byly to dramatické chvíle, kterými Sokoli uvítali zrod nové, české, Habsburky neutlačované republiky. Sokolové se ujali práce. Život v nové republice nebyl ještě zkonsolidován, na svých místech seděli ještě rakouští „c.k. ouřadové“, z nichž mnozí se již stačili přebarvit do vlastenecké trikolory. Sokolové jako nositelé vlasteneckých a národnostních myšlenek působili na myšlení lidí. Vytvořili Pomocný ochranný sbor a Národní stráž jako ochranu proti příznakům bolševismu, které začaly pronikat do města. Přes 100 bratrů se přihlásilo k okamžité službě. Sokolové ve dne v noci po 18 dnů hlídali důležité objekty, patrolovali v ulicích, starali se o dodržování pořádku a bezpečnosti. Kolik to bylo obětavosti, když museli zanechat řemesla, navléknout se do vojenského, nasadit sokolskou čapku s pérem, vzít pušku a jít do sloty, nezištně se trmácet nocí městem a okolím. Nikdo nepřijal ani haléř odměny, protože: *Sokol za peníze nepracuje, jinak by nebyl Sokolem*.

Jen se uklidnila hladina v Čechách a na Moravě, probíhaly nepokoje na Slovensku, kam pronikla bolševická ideologie z Ruska, podporovaná revoluční Rudou armádou z Maďarska. Slovensku hrozilo smrtelné nebezpečí. Byli to opět Sokolové, kteří neváhali a přispěchali na pomoc. Jako nejspolehlivější ochránci pořádku, kázně a obrany byli povoláni do zbraně. Již 3. února nastoupilo z Hanácké župy 63 bratrů, po Olomouci jako druzí z republiky, na pomoc Slovensku. V Komárně na mostě padl hrdinný legionář, příslušník kroměřížské Sokolské čtyry, dorostenec *Eman Parbus*.

Léta plynula a sokolská myšlenka zapouštěla hlouběji své kořeny, upevňovala je v národní půdě. Sokolská činnost neutuchala ani v kritickém roce 1939. V této době měla zvláštní význam činnost vzdělávací. X. všesokolský slet již byl konán v předtuše

budoucí války. Přišel den, kdy nacistická zvůle přetrhla život naší vlasti. Činnost Sokola byla potlačována, až **11. října 1941** úplně zakázána. Jako za první světové války i ve válce druhé se Sokolstvo zúčastnilo významným podílem odboje domácího i zahraničního. V sokolském duchu se budovala naše armáda za hranicemi. Za vlast položilo život 28 bratrů kroměřížského Sokola. Třicet devět členů bylo vězněno, v boji o město padl dorostenec *Oldřich Šenkyřík*.

Ihned po osvobození města od nacistických vetřelců započal tělovýchovný život okřívát. Všichni členové žili nadšením pro obnovu jednoty, řady se rozrůstaly. V červenci 1946 jednota vítala v plném počtu prezidenta republiky *Dr. Edvarda Beneše* v Kroměříži. Nadšení nad jeho přítomností neznalo mezí, občané v jeho osobě viděli symbol osvobození republiky, vyrvané ze spárů uchvatitelů. Sokolstvo žilo přípravami na nadcházející XI. všesokolský slet. **V roce 1947 byl v Kroměříži slavnostně položen základní kámen ke stavbě sokolovny a hřiště.**

XI. všesokolský slet v roce 1948 byl posledním vystoupením Sokolů, věrných ideálům *Tyršovým*. Župy byly pak rozpuštěny, majetek znárodněn. Část členstva byla vyloučena, část na protest vystoupila, mnozí rozšířili řady v táborech nucených prací. Demokracie byla někam vytlačena.

Není možno popírat, že by Československý svaz tělesné výchovy neměl za dobu svého působení žádné úspěchy. Měl, bezesporu se projevil ve výkonech vrcholových sportovců, ve výkonech družstev, ale základní tělesná výchova byla dosti pomíjena. Cvičilo se jen před Spartakiádami, které byly pořádány manifestačně na podporu vládnoucího režimu. ČSTV to měl mnohem lehčí, podporován státními dotacemi, než SOKOL, který si na vše musel vydělat sám. Vzdělávatelská činnost byla zcela pomínuta. K čemu také by byla, když se nosil spíše internacionalismus. Tyršovy ideje byly z tělovýchovy postupně vytlačovány a uvolnění přinesl až listopad 1989. Po nuceném odmlčení se Sokolové opět přihlásili ke svému odkazu, aby začínali zase tak, jako v době svého vzniku.

Členové SOKOLA jsou z generace, jíž zvuky národní hymny „*Kde domov můj...*“ vhánějí slzy do očí, které při slovu „*vlast*“ jihnou srdce a při spatření „*bílo-červené vlajky s modrým klínem*“ rozpaluje krev. Jsou z generace, které ještě něco říká pojem vlast, národ, která vzývá Tyršovo heslo „*Ni zisk, ni slávu*“ a Masarykovo „*Nebát se a Nekrást*“. Jsou odchovanci vlasteneckých učitelů, milovaných prezidentů, vzešlých z řad SOKOLA. S láskou a hrdostí oblékají sokolský kroj, pečlivě ukrývaný za války i po čtyřicet let totality, i když u řady mladých vzbuzuje úsměšek, protože jim chybí někdejší nadšení, obětavost pro zájmy národa, znalost Tyršových idejí, z nichž to všechno pramení.

Pobyt starých Sokolů na tomto světě se pomalu, ale jistě krátí a oni by toho chtěli ještě tolik udělat! Chtěli by vychovat takovou generaci, ze které sami vyšli. Zvou mládež do svých řad, do tělocvičen, na hřiště. Přejí mladé generaci, aby je pochopila a našla tu pravou cestu. To by byl důstojný dárek ke 130. výročí.

Vojtěch Březina

OBĚTI SOKOLA KROMĚŘÍŽ ZA OKUPACE NĚMCI

VZPOMÍNÁME A NIKDY NEZAPOMENEME

1. br. *František NEDBÁLEK*, bývalý starosta jednoty a župy Hanácké
2. br. *pplk. Vladimír KURC*, starosta jednoty a starosta sokolské župy Hanácké
3. br. *Václav SEDLÁČEK*, profesor, bývalý náčelník jednoty, člen žup. náčelnictva
4. br. *Karel VRBAS*, tajemník župy Hanácké
5. br. *Jan ZAHRADNÍČEK*, učitel, místonáčelník župy a župní vedoucí žactva
6. br. *Ing. Josef ZAPLETAL*, stavitel, vedoucí cvičení starších bratrů, bývalý náčelník jednoty a člen cvič. sboru
7. br. *Antonín ROZSYPAL*, majitel velkodrogerie, okrskový vzdělavatel
8. br. *MUDr. Václav HRADEC*, praktický lékař, župní zdravotník
9. br. *Jaroslav ČERNÝ*, knihkupec, člen závodního družstva wolleybalového
10. br. *MUDr. Aleš DUBOVSKÝ*, praktický lékař, bývalý zdravotník jednoty
11. br. *František WAISSER*, řed. pom. školy, cvičící člen starších bratrů
12. br. *Ing. Vojtěch KULP*, ředitel cukrovaru
13. br. *JUDr. Ladislav KROUTIL*, advokát
14. br. *Hynek ZWILLINGER*, velkoobchodník
15. br. *Bohumír BRÁZDA*, velkoobchodník
16. br. *Bohumil SAHÁNEK*, vlakvedoucí, cvičící člen družstva starších bratrů
17. br. *Dr. Rudolf UHER*, tajemník okr. úřadu
18. br. *Otto ŠAMÁNEK*, strojní zámečník, náš dorostenec
19. br. *František PAVLIČÍK*, četnický praporčík
20. br. *Josef ŠŤASTNÍK*, soudní oficiál
21. br. *Josef FIALA*, studující z Roštína, náš bývalý dorostenec a člen jednoty
22. br. *Miroslav SVOBODA*, studující, náš dorostenec, syn prezidenta Ludvíka Svobody
23. br. *Josef ŠVAGERA*, por. dělostřelectva
24. br. *Jaroslav BERAN*, asistent drogerie, člen cvičitelského sboru
25. br. *Zdeněk HAGEN*, úředník plyn. a elektrárny, náš bývalý dorostenec, člen cvič. sboru
26. br. *František KOZUBEK*, policejní inspektor, člen cvičitelského sboru
27. br. *Serafín KOLESA*, strojní zámečník, člen cvičitelského sboru
br. *Matěj PAVLÍK*, pravoslavný biskup Gorazd

!!! NÁLEZY ZE ZÁMECKÉHO ARCHIVU !!!

ZÁMECKÝ HUDEBNÍ ARCHIV
KROMĚŘÍŽ

174

Časť z obecního kroměřížského!

*Naše země, jejíž vždy pán,
kde se lidé, radost, štěstí*

Slovem jsem a Slovem budu

pompheze

piano - forte

napesal

Divný křesťák

174

ZÁMECKÝ HUDEBNÍ ARCHIV
KROMĚŘÍŽ

JOSEF ZDRÁHAL - DÁRCE SOKOLU

Bratr Josef ZDRÁHAL se narodil 25.12.1872 v Bezměrově. Byl spoluzakladatel cukrovaru v Němčicích na Hané. S láskou k půdě spojil úsilí o zachraňování lidových zvyků a slavností. S Rudolfem Janečkem, profesorem učitelského ústavu v Kroměříži napsal „Hanácké písně svajbové a taneční z okolí Kroměříže“. S profesorem Reisigem vydal spis „Hanácká svajba v Kroměříži“ (vyšlo ve spise „Slavnosti a obyčeje lidové Moravy“ - Praha 1895). Nadšeně spolupracoval na „Manifestu krále Ječmínka k Hanákům“ v roce 1910. Ve spolupráci se známým kroměřížským lékařem Štosem napsal a jako rukopis odevzdal SOKOLU Kroměříž spisek „Martinské hody“.

Josef Zdráhal organizoval výpravu Hanáků z Kroměřížska na národopisnou výstavu v Praze v roce 1895. Na této výstavě byla vystrojena hanácká svatba, na níž byla nevěstou Frant. Dřímálová z Bezměrova čp. 8 a ženichem Tomáš Homola z Bilan, kteří pak skutečně o rok později skutečnou svatbu slavili. Josef Zdráhal se osobně znal s hudebním skladatelem Leošem Janáčkem a svou přímluvou pomáhal nadaným studentům, aby byli přijati na varhanickou školu.

Před smrtí odkázal svůj majetek SOKOLU Kroměříž (roku 1914) s přáním, aby bylo pečováno o jeho hrob v Hradisku. Bylo by dobrým počinem, kdyby obnovený kroměřížský SOKOL v této tradici pokračoval a vzdal úctu svému mecenáši.

O sběratelské a spisovatelské činnosti Josefa Zdráhala jsou články ve spisech „Hanácký rok v Přerově“ z roku 1923 a ve „Studii z kulturních dějin střední a severní Moravy“ - vydáno v Přerově 1942 - str. 220.

Z KRONIKY VOLEJBALOVÝCH MISTRŮ

Každá kronika, která se nám dnes zachovala, je neúplná. I ta volejbalová, sokolská začíná v roce 1926 a končí v tragickém roce 1940. Její listy jsou zažloutlé, desky vybledlé a zadní část obalu je poznamenaná vodou, či vlhkem. Dobří lidé ji určitě schovávali před nepovolanými zraky jedněch i druhých a ti věrní ji doručili tam, kam patří. Nese totiž název *Volleybalového odboru SOKOLA Kroměříž*. Z její první knihy zůstalo jen několik vytržených listů Valných hromad ustaveného Volleybalového a Basketbalového svazu, jehož předsedou byl zvolen *Dr. Jan Kozánek*, místopředsedou *Fr. Zavřel*, náčelníkem *Ant. Matys*, jednatelem *Jos. Solař* a pokladníkem *Fr. Kotek*. SOKOL Kroměříž měl v této době dvě volejbalová družstva mužů.

Zachovaná druhá kniha začíná své zápisy v roce 1930 a zachycuje úspěšná léta kroměřížských sokolských mistrů. Volejbal byl v té době velmi oblíbený. V r. 1930 se zúčastnilo přeboru ČOS 450 sokolských družstev, hrálo se na 2.000 letních hřištích, které byly u všech sokoloven i v těch nejzapadlejších vesničkách. Sokolští odbíjenkáři vítězili v župních přeborech, přátelských turnajích na Moravě, v Čechách i na Slovensku, kam jezdili hráči i na kolech. Hráli v sestavě: *Jaroslav Kozlík, Otto Hoffmann, Česek Gattermayer, Jar. Černý, Otto Ševčík, Jan Coufalík, Stan. Ševčík, Ot. Holec, Václav Hradec, Vl. Skácel, Benda* a *br. Opravil*, který byl duší družstva až do jeho zániku v r. 1938. Také sokolské ženy hrály v odbíjené na špici tabulky, vyhrály několikrát přebory ČOS, reprezentovaly ČSR v r. 1929. Na sokolském sletu v Polsku, obě dorostenecká družstva vybojovala ve finále ČOS druhá místa. Ženy i dorostenky vyhrály v roce 1931 přebor Svazu Slovanského Sokolstva v Mariboru, kde zvítězili přesvědčivě i muži a přivezli si prapor. V tomto roce získávají muži titul mistra země Moravsko-slezské a píší o nich všechny pokrokové noviny.

V roce 1932 zastupuje ženy sestra *Božena Lukešová*, ale ženy nemají zájem o společná jednání, proto zápisy dále o nich nehovoří.

V roce 1934 odjíždějí muži znovu do Jugoslávie a 23.9. vítězí v Osieku na 1. přeboru Svazu Slovanského Sokolstva. Hráli na 3 vítězné sety z 5 setů v sestavě: *J. Kozlík, O. Hoffmann, O. Ševčík, J. Coufalík, St. Ševčík, V. Hradec, F. Třasoň*. Vedoucí Opravil žádá o zaprotokolování ocenění: „*Máme velkou radost nad úspěchy našeho družstva, které se tak krásně stará o slávu a čest naší župy i jednoty doma i za hranicemi, kde je Kroměříž velmi známou. Děkuji družstvu*“.

Jak ráda bych dodala, i dnešní Kroměříž má tolik výborných odbíjenkářů z let minulých, proč nespojit síly „veteránů“ a neúčastnit se opět přeborů ČOS, vyhlášených v letošním roce, proč nevychovat nové hráče, kteří mají na co v tradici navázat. Nenajde se ani jeden cvičitel, trenér nového družstva?

V roce se stávají odbíjenkáři mistry republiky, hrají utkání s Plzní, Pardubicemi, Prahou, Užhorodem, Ml.Boleslaví v Bratislavě. Vítězí i na Mistrovství ČSR v roce 1936 v sestavě: *Kozlík, Hoffmann, Valenta, St. Ševčík, O. Ševčík, V. Hradec*. Družstvo je již bez vedení, je rozptýlené po celé republice, ale přesto vyhrává. Tento rok je již 13. sezonou vrcholové odbíjené v Kroměříži. Jako celek nemá Kroměříž konkurenci co

do tradice, vítězí svou technikou, obětavostí, ale také kamarádský duch jim pomáhá vítězit za všech okolností, i když se někdy nedaří. Do družstva se vrací br. Václav Hradec, který vystudoval všeobecné lékařství, ale nastávají problémy s odchody hráčů a v roce 1937 začíná generační výměna, hráčů odbíjené je 59 (házené 14, košíkové 15). Ale o rok později již družstvo netrénuje a specializuje se na výchovu mladých hráčů. Také politické klima se mění, hráči v roce 1938 odcházejí při částečné mobilizaci na vojnu, „*ztratili jsme celé kusy naší krásné vlasti, a to bez boje, slzy se derou do očí a pěst bezmocně svírá*“, čteme zápis ved. odboru her br. Leoše Opravila. V roce 1939 se vrátil *br. Koza, br. Pechtor, br. Dr. Hradec* a věnují se mladým, kteří již hrají pod hlavičkou Sokola I. Opět vítězí v župě, v roce 1940 na Mistrovství Moravy, po dvouleté přestávce vyhrávají přebor ČOS a tradice opět vítězí. Hrají v sestavě: *Jar. Lukeš, Ant. Opravil, Dušan Frajt, A. Passinger, Č. Gattermayer, St. Ševčík*.

A jaké byly největší úspěchy kroměřížského sportu, podle významného sport. pracovníka Dr. Kroutila? „*Nejcennějšího úspěchu dosáhli odbíjenkáři Sokola Kroměříž, a to cílevědomou prací, druhým úspěchem je účast kroměřížské házené na finálových bojích pod vlajkou Hanácké Slávie, třetím úspěchem je kroměřížská kopaná v roce 1920 v neoficiálním mistrovství Moravy 4 měst*“, píše Dr. Kroutil.

Odbíjená se hrála i v celé župě Hanácké bez hranic věku, nejen v Kroměříži, ale i v Kojetíně, Uhřetichách, Žalkovicích, Holešově, Záhlinicích, Tlumačově, Zborovicích, Břestu, Mořicích n/H., Němčicích n/H., Víceměřicích, Postoupkách, Skačticích, Tištině, Prasklicích, Pornicích, Mořicích, Ratajích a Oplocanech. Je neuvěřitelné, kolik přátelských zápasů sehrálo družstvo doma, v župě, ČSR i za hranicemi.

Přeborníky ČOS bylo od roku 1925 až do roku 1936. Mistrem Moravy se muži Sokola Kroměříž stali celkem 9x, poprvé již v roce 1924, mistrem Československa celkem 3x.

Děkujeme za to napínavé čtení ve Vaší kronice, bratři odbíjenkáři, a přejeme hodně zdraví, *bratře Dr. Kozlíku, bratře Emáne a Václave Mekysko, bratře Česku Gattermayere a bratře Hůlko*.

Vaše jména a jména všech mistrů jsou na posledních řádcích kroniky zapsaná 31. 12. 1940 pevnou rukou *bratra Jar. Černého*.

To ještě netušil, že se se svými kamarády již nikdy nesetká.

Zdeňka Seidlová

*Kozlík, Hoffmann, Valenta,
St. Ševčík, V. Hradec, O. Ševčík*

KROMĚŘÍŽSKÉ SOKOLKY

V říjnu 1937 jsem byla přeložena do Kroměříže. Hned jsem vyhledala SOKOL a poznala jsem, že je to velmi čilá jednota s výbornou náčelnicí, sestrou *Josefou Pospíšilovou*. Brzy jsem zapadla do práce cvičitelského sboru a byla to radostná práce, příprava na X. všesokolský slet. Byly však i jiné úkoly: schůze cvičitelského sboru, zkoušky zdatnosti, pomahatelská škola a zkoušky, lyžařská škola, mimořádné hodiny her, letní osada žákyň, táboření dorostenek a mladších žen. Práci však čím dál víc kalily rušné politické události. Ale vzpomínky na krásu sletu a velikost jeho významu byly vzpruhou, posilou a pobídkou k další činnosti. Přichází zabírání pohraničí, zřízení Protektorátu, vypovězení války, domácí perzekuce - události čím dál tragičtější, ale my při tom všem přece jen cvičíme. Besídky dorostu, spousta oblíbených národních písní a proslovy s náměty SOKOL a VLAST nás posilovaly a udržovaly víru v radostnější budoucnost.

Ale o velikonočních 1941 byla sokolská činnost zastavena. Nevzdáváme se, jen trochu jinak svou práci organizujeme. Tajně se schází všech 16 členek cvičitelského sboru a slibuje vytrvalost přes všechny překážky a slibuje dát své síly do služeb národa. I ostatní cvičenky se scházejí po družstvech se svými vedoucími při pochodových cvičeních, hrách, plavání, nebo na schůzkách v domácnostech se při četbě seznamují s programem Tyršovým a myšlenkami Masarykovými. Velkou posilou byla schůzka všech v rusavských lesích, kdy přišla mezi nás i sestra *Vokáčová*, místostarostka ČOS, a župní náčelnice sestra *Mucalíková*. Druhá taková schůzka všech byla v září na Bezedníku u Lukova. Největším posílením pak byla návštěva sestry *Marie Provazníkové*, náčelnice ČOS, kterou v Kroměříži v baptistické církvi vítají všechny ženy a dorostenky a která tak pěkně dovedla upevnit kolísající víru a povzbudit k vytrvalosti.

Když se však na podzim 1941 perzekuce SOKOLA zosílila, viděly jsme, že by naše schůzky byly tuze hazardní hrou, musely jsme už jen samy sebe chránit a pěstovat sokolství ve svých srdcích.

Dvě z našeho středu byly zavřeny: *Milada Urválková* ve Svatobořicích proto, že měla příbuzné v cizině, *Pepča Pospíšilová* pro ilegální činnost SOKOLA. Byla postupně v několika věznicích na Moravě, v Německu a byla odsouzena k smrti, ale naštěstí gestapo nestačilo tento rozsudek vykonat. Bratr náčelník Polášek po návratu z vězení o ní napsal: „*Nevím, kolikrát byla u výslechu, asi jich byly celé desítky a víte, co každý výslech znamená. Když mi byla čtena část jejího protokolu, vyšetřující gestapák cedí mezi zuby: Nechápu, zvláštní žena, všechno bere na sebe. Ani zlatým pomníkem se jí nemůže SOKOL odměnit.*“ To byla slova gestapáka. **A rok 1949 - akční výbor ji vyhodil ze SOKOLA!**

Přestaly naše sokolské schůzky, ale uplatňujeme své sokolství jinak a důležitěji. Nejdůležitější sestry se dávají do služeb tajné sociální práce. Vybírají po celé tři roky dobrovolné příspěvky na podporu postižených rodin, sokolských i nesokolských, v Kroměříži, v celém okrese a částečně i na chudém Valašsku. Sbírká celkem vynesla asi půl milionu kurun a často i pěknou nadílku potravin. A tak při této práci, živěny sokolskou ideou a posilovány pevnou vírou, jsme se konečně dočkaly dne, kdy jsme se mohly veřejně přihlásit k sokolství.

Jak rády jsme se vracely k práci, i když stále vzrůstala. Přibývá členek, dorostenek i žákyň, musíme rozšířit i cvičitelský sbor. Hlavně jsme si vytkly za svůj cíl výchovu mlá-

deže. K tomu zavazovala památka tisíců našich mrtvých i přežitá utrpení všech, kteří se vrátili. Zakládáme vzdělavatelský kroužek pod vedením s. Jaškové. Máme radost ze zájmu mladých o sokolskou práci. Některé dorostenky absolvovaly pomahatelský kurs a vypomáhají ve vedení žákyň. Velmi čilá je činnost dorostenecké samosprávy a hodnotný je program jejich besídek. Žákyň se nám přihlásilo už přes 200.

I v roce 1946 jsme mohly skládat účty s vědomím velké snahy. Stále lépe organizujeme práci ve cvičitelském sboru. V okrsku pracuje sestra *Alena Brázdová* jako náčelnice, sestra *Chalupová* je vedoucí dorostenek a sestra *Říkovská* vedoucí žákyň. V župě má sestra *Kabrnová* funkci místonáčelnice, sestra *Pospíšilová* vedoucí dorostenek, sestra *Jašková* vedoucí samosprávy, sestry *Ševčíková* vedoucí her, *Říkovská* vedoucí pobytu v přírodě, *Brázdová* statistikářka, *Novotná* tisková referentka. Všechny členky našeho sboru měly přidělen dozor v jednotách I. okrsku. Velký důraz klademe na vzdělání vedoucích. Účastníme se okrskového cvičení ve Zdounkách a veřejného cvičení v několika menších jednotách našeho okrsku. První předšletový podnik, *Ohňová štafeta* v předvečer 28.X. byl závazný pro všechny cvičenky. Účast při projevu vyslaném z Tyršova domu byla: 94 žen a 88 dorostenek. I pobyt v přírodě, jako velmi cennou výchovnou složku, zařazujeme do svého programu: osady žákyň, tábory dorostenek, putování po Čechách a Slovensku.

V této činnosti jsme pak pokračovaly i v dalším roce a na podzim přibývá velký úkol - příprava na XI. slet. Byla to velká práce, ale i velká radost. Jak bylo krásné úsilí každé cvičenky, aby prošla kontrolou sletových prostrných, aby se mohla sletu zúčastnit. Únorový převrat naši radost zakalil, ale podle pokynů z ústředí pokračujeme v práci dál. Ženy cvičily v odděleních, na slet nacvičovaly prostná, rej a vyspělé cvičenky kuzele. Dorostenky ve třech odděleních se věnovaly nácviku kroužků, tanců a laviček. Dorostenky se připravovaly na slet i po stránce ideové. Okrskové cvičení bylo 16.V. v Roštíně, župní 13.VI. v Kroměříži na nově koupeném a upraveném pozemku. Na sletě v Praze cvičilo prostná 129 žen, rej 140 a kuzele 32. Před odjezdem do Prahy složilo 88 dorostenek slib sokolské kázně. Žákyň jelo do Prahy 46, jen ty nejstarší.

Radost z vyvrcholení všech sletů, z neobvyklého úspěchu byla narušena politickými poměry. A ty už pak doléhají i na další sokolskou činnost. Znovu je zdůrazněno sjednocení tělesné výchovy a z nařízení politických center jsou zřizovány akční výbory na kontrolu sokolské činnosti.

Na jedné výborové schůzi naši jednoty mluvil člen akčního výboru tak, že to nejen popíralo, ale přímo uráželo Tyršovo učení. Když jsem se postavila proti, tak mě umlčel. Viděla jsem, že pod takovýmto vedením už to není Tyršův SOKOL a **vystoupila** jsem ze SOKOLA. Brzy poté akční výbor vyloučil ze SOKOLA sestry *Pospíšilovou*, *Kuropatovou* a *Bosákovou*, členky cvičitelského sboru. A pak odcházejí mnohé sestry, kterým byl SOKOL víc než cvičením. A dověděly jsme se i o rezignaci některých činovníků ze sokolského ústředí.

A tak zvolna znehodnocena a pošpiněna krásná Tyršova idea zaniká. Útěchou mohlo být jedině to, jak mnoho členů pochopilo, v čem je pravý význam sokolství a nepřistoupilo na jeho znehodnocení.

Marie Kabrnová

JAK TO VŠECHNO ZAČALO aneb **ZNOVUOBNOVENÍ SOKOLA KM - 15.3.1990**

Právě před pěti léty se připravovaly oslavy 125. výročí od založení SOKOLA v Kroměříži. Toto velké dějství se však mohlo uskutečnit jen po dalekosáhlých revolucích a společenských změnách po listopadu 1989, které nám konečně přinesly vytouženou svobodu, kdy nastal konec s temnotou století, konec života pod závorou, kdy lidé mohli zase svobodně myslet a jednat, kdy konečně přišla doba, která nám definitivně umožnila znovuvzkříšení SOKOLA.

Jiskřičky naděje na jeho obnovení se již vyskytly v r. 1968, byly však brzy udušeny. Byl jen vytvořen přípravný výbor, jehož jsem byl členem, jako místostarosta. Ideje sokolství přesto doutnaly dál v našich srdcích, aby se rozhořely jasným plamenem už na začátku roku 1990.

Po tak dlouhých letech temna však bylo velmi složité oživit činnost SOKOLA v našem městě. Z místních bývalých Sokolů bohužel nikdo neprojevil zájem. Sám proto s manželkou, oba odkojení ostravským Sokolem, chopili jsme se se svatým nadšením iniciativy pro uskutečnění nelehkého úkolu. Výzvami, články v místních novinách, vyhláškami a osobními kontakty jsme burcovali především pamětníky tělovýchovného odkazu Dr. Miroslava Tyrše. Působivým poutačem bylo tablo našich Sokolů, zahynuvších v koncentračních táborech. Přesto rostly řádky se jmény příznivců na podpisovém archu při OF velmi pomalu.

Na základě usnesení Pražského SOKOLA jsem napsal začátkem ledna 1990 přípravnému výboru SOKOLA v Praze o těžké situaci u nás. Velmi povzbuzujícím faktorem byl 7. leden 1990, kdy se v Praze konal ustavující sjezd pro znovuzaložení ČOS. Dojemné bylo k této významné události blahopřání, téměř stoleté, sestry Marie Provazníkové z USA, a když jsme pak uslyšeli zpívat při zakončení „*Spějme dál ...*“ a „*Šestého července ...*“, neubránili jsme se slzám.

20. ledna 1990 dostávám od přípravného výboru ČOS stanovy a různé pokyny. Dál píši do novin o slavné historii kroměřížského SOKOLA. Začátkem února zahajujeme s několika nadšenci činnost v tělocvičně Komenského školy. Odvážně se rozhodneme svolat první setkání Sokolů na den **15. března 1990**. Stalo se a pod Tyršovým heslem „*Ni zisk, ni slávu*“ ožil tentokrát sál OF tvářemi 34 omládlých nadšenců, jejichž láska k SOKOLU přetrvala.

Bylo to první historické setkání po tak dlouhých dramatických letech. Po úvodní řeči přečetla má žena „Prohlášení ČOS“, potom účastníci jednomyslně zvolili výbor s tím, že jeho práce zůstane ještě i nadále ve stadiu přípravném. Smysluplným oslovováním „*sestro, bratře*“ se rozvíjela bohatá diskuse jednotně, jako v dobře fungující rodině.

V závěru účastníci povstáním a minutou ticha uctili památku těch bývalých členů SOKOLA, kteří se obnovy nedožili. První historické setkání bylo manifestačně zakončeno zpěvem sokolské písně „*Spějme dál ...*“

Vzpomíná

Jan a Věra Malchárkovi

VÝBOR SOKOLA KROMĚŘÍŽ PO OBNOVĚ **V ROCE 1990**

Přípravný výbor: *bratr Jan Malchárek*
sestra Věra Jeřábková
sestra Božena Ratůzná
bratr Antonín Vala
sestra Ing. Olga Sehnalová
bratr Ing. Čestmír Jandl

USTAVENÝ VÝBOR SOKOLA **KROMĚŘÍŽ - 15.3.1990**

Starosta:	<i>bratr Jan Malchárek</i>
Jednatel:	<i>sestra Věra Jeřábková</i>
Náčelnice:	<i>sestra Ing. Olga Sehnalová</i>
Náčelník:	<i>bratr Antonín Vala</i>
Právník:	<i>bratr JUDr. Ing. Oldř. Mohyla</i>
Ekonom:	<i>bratr Ing. Čestmír Jandl</i>
Vzdělavatelka:	<i>sestra Božena Ratůzná</i>
Zdravotník:	<i>sestra MUDr. Jarmila Bergrová</i>
Zapisovatelka:	<i>sestra Věra Vrbová</i>

OBNOVENÍ POMNÍKU T. G. MASARYKA

7. března 1993

Výzvu k napsání historie sbírky pro obnovení pomníku a jeho třetího odhalení jsem obdržel v den, kdy jsem dočetl sborník dříve nezveřejněných prací Ferdinanda Peroutky „.....deníky dopisy vzpomínky“. Sborník uspořádala manželka autora Slávka Peroutková a předznamenala jej těmito Peroutkovými slovy:

„První věc, které je národu třeba, je duchovní pořádek a uznání, že zlo je zlem...“

Jde o to, aby národ měl jasné představy o tom, co je hanebné.

Je to boj o duši národa.“

Tyto věty velmi přesně vystihují motivaci, kterou jsem měl, když po 42 letech totalitního morálního nihilismu jsem začal propagovat sbírku pro znovuoobnovení pomníku T. G. Masaryka.

Peroutka napsal o Masarykovi, že to byl v první řadě muž. Dříve se věřilo, že existuje něco jako mužné cnosti. V této souvislosti se jeví Masarykova osobnost především jako vzor vhodný k následování a napodobování pro mravní bezúhonnost, citlivost k potřebám jiných a pro pragmatismus s vysokým morálním aspektem spojený s odvahou. Masarykův pragmatismus říká, že pravda je to, čeho je člověku třeba, ale současně říká, že pravda je podstatně více než jen to, čeho je člověku třeba. Odtud pramení Masarykův kult pravdy, který jeho památka symbolizuje. Pro tento symbol, zosobněný jménem Masaryk jsem se ujal, s nemalým rizikem, úkolu stát se propagátorem sbírky a záměru obnovit pomník TGM.

Sbírka původně vznikla spontánně v rámci Občanského fóra. Po jeho rozpadu byla přenesa do ODS. Ponechána sama sobě, s jedním poutačem ve schůzové místnosti OF, začala stagnovat. Jsem vděčný Sokolu Kroměříž a Sokolské župě Hanácké za to, že dali souhlas k tomu, aby sbírka pokračovala na půdě Sokola. Na samostatný účet župy Hanácké jsem dal přenést i dříve vybrané částky z účtu OF a z účtu ODS.

Díky pochopení, vlasteneckému citění a bezpříkladné pomoci všech členů Sokola a zejména starosty br. JUDr. Ing. Mohyly, se podařilo sbírku se zdarem ukončit s částkou, která dostačovala jak k odlití sochy, tak ke zhotovení podstavce. Zajišťování sbírky nebylo prosto problémů. Nebylo např. také jednoduché zjistit zda existuje, popřípadě kde se nachází model původní sochy, o které jsme pouze věděli, že je dílem akad. sochaře Otty Gutfreunda. V tom nám pomohla Národní galerie v Praze.

Odlití plastiky TGM podle restaurovaného modelu provedla odborná slévárna LEHKOV, spol. s r.o. Dolní Lhota u Blanska za částku Kč 257.603,-. Zhotovení podstavce včetně instalace sochy provedla firma FAKO, spol. s r.o. Kroměříž za částku Kč 94.516,-. Umělecká hodnota sochy Otty Gutfreunda byla oceněna Moravskou Galerií Brno na zhruba 2,5 mil. Kč. To znamená, že se sokolům podařilo vytvořit dílo o hodnotě daleko přesahující pořizovací náklady.

Sbírky se zúčastnili občané Kroměříže, příznivci našeho města žijící mimo Kroměříž a někteří bývalí Kroměřížané žijící v cizině. Největší zásluhu o finanční úspěch sbírky, darem v částce Kč 70.000,- mají br. MVDr. Jan Nesvadba, Zäziwil Švýcarsko spolu s pa-

ní Zuzanou Švabinskou, která vložila do sbírky 20 grafických listů z pozůstalosti Maxe Švabinského. Částkami po 50.000,- Kč do sbírky přispěli město Kroměříž, Okresní úřad Kroměříž a ČOS Praha Tyršův dům. Nezanedbatelný je rovněž příspěvek kroměřížských podnikatelských kruhů.

Historie pomníku TGM, který byl poprvé odhalen 28. října 1928 k desátému výročí vzniku ČSR péčí legionářů působících v kroměřížské posádce a pak byl dvakrát odstraněn (25. června 1940 nacisty a po jeho obnovení městem Kroměříž 28. října 1947, byl v roce 1953 znovu odstraněn komunisty) je podrobněji popsána v almanachu vydaném jako příležitostní tisk při obnovení pomníku 7. března 1993.

Dne 15.června 1994 byl pomník převeden Sokolskou župou Hanáckou darovací smlouvou do majetku města Kroměříže, které se zavázalo, že o něj bude pečovat.

Obnovením pomníku TGM se Sokol, který zahájil v roce 1990 v Kroměříži po 42 letech totality znovu svou činnost, výrazně zapsal do povědomí Kroměřížanů jako organizace pevně zakotvená v demokratických tradicích Tyrše a Masaryka a současně jako organizace schopná organizačně i věcně zajistit i velmi náročné akce.

Ing. Zdeněk Rakovič

T. G. Masaryk před zámekem v Kroměříži

VÝBOR SOKOLA KROMĚŘÍŽ OD ROKU 1995

Starosta: *bratr JUDr. Ing. Oldřich Mohyla*
Místostarostka: *sestra Mgr. Zdeňka Seidlová*

Jednatelka: *sestra Ludmila Žáková*
Hospodárka: *sestra Marie Úlehlová*
Vzdělávatelka: *sestra Božena Ratůzná*
vzdělávatelský sbor:

sestra Marie Kabrnová
sestra Libuše Ševčíková
sestra Iva Gožďálová
sestra Jiřina Malacková

Náčelnice pro ženské složky: *sestra Ing. Olga Sehnalová*
Náčelnice pro mládež: *sestra Milena Vykydalová*
Náčelník: *bratr Konrád Suldovský*

Členové výboru: *sestra Dagmar Šebestíková*
sestra Anna Hradcová
sestra Ludmila Šimerská
bratr Jindřich Hlaváček

Tisková mluvčí: *sestra Olga Vaverková*
Matrikář: *bratr Vlastimil Křenek*
Zdravotník: *bratr MUDr. Jan Bjaček*
Dozorčí komise: *sestra Anna Hradcová*
sestra Františka Kočarová
sestra ing. Dana Koplíková

ČINNOST ŽÁKOVSKÝCH ODDÍLŮ, ODDÍLŮ ŽEN A MUŽŮ - SOKOL KM

Minulý rok - rok XII. všesokolského sletu, byl pro všechny jednoty, které se aktivně zúčastnily sletových vystoupení, velmi náročný. Nejen, že cvičitelé zajišťovali ve svých oddílech běžné cvičení, ale zároveň vedli nácvik těch, kteří chtěli opět zažít atmosféru STRAHOVA, kteří svou účastí chtěli veřejnost upozornit, že SOKOL má opět právo na svoji existenci, že má tradice, na které při svém obnovení navázal. Sletové skladby přesvědčily veřejnost o novém, moderním pojetí cvičení, o využívání všech jeho nových forem, které cvičitelky a cvičitelé ve svých cvičebních hodinách prosazují.

V září minulého roku byla svolána schůzka cvičitelů, na které byl ustaven nový cvičitelský sbor a sestaven plán cvičebních hodin jednotlivých oddílů, platný do 31.6. 1995. Pracovitý a spolehlivý tým dobrovolných cvičitelů je základem naší práce, která je především určena jako služba kroměřížské veřejnosti. K uskutečnění našeho cíle, přivést do tělocvičen co nejvíce dětí a mladých nám stále chybí větší zájem o základní tělesnou výchovu u mladších žákyň a dorostenek i zájem nových cvičitelek a cvičitelů, kteří mohou získat cvičitelskou kvalifikaci na řadě seminářů pořádaných naší župou i ústředím ČOS. Potřebujeme i podporu učitelů, kteří budou zdůrazňovat důležitost základní tělesné výchovy nad rámec učebních hodin ve škole, pro zdravý rozvoj dětí.

Z oddílů, které v letošním roce pracovaly uvádím:

- Rodiče a děti** - oddíl vede ses. *Jindra Butulová*, v tělocvičně 6. ZŠ na Oskole, nyní v Sokolském domě. Zájem o cvičení má stoupající tendenci;
- Starší žákyně** - tento oddíl vede v tělocvičně AG ses. *Marie Kubíková*. Cílem je posílit zájem mladých děvčat o cvičení, který přetrvává i do starších věkových kategorií;
- Ženy** - navštěvují všechny oddíly jim určené v hojném počtu. V tělocvičně Gymnázia cvičí oddíl dorostenek a mladých žen i oddíl pohybové výchovy pro starší ženy, které vede ses. *Olga Sehnalová*. Velmi oblíbené je zdravotní cvičení pod vedením ses. *Marty Vystrčilové*. Kondiční cvičení, které se po roční přestávce opět rozběhlo v lednu t.r. znovu získalo své příznivkyně a v tělocvičně PGŠ je vede *sestra Sehnalová*. Nejvíce navštěvovaným cvičením je kalanetika. Oddíl, který vede ses. *Milena Vykydalová* cvičí v tělocvičně 6. ZŠ na Oskole;
- Věrná garda** - smíšený oddíl starších žen a mužů vede na Sokolském domě ses. *J. Kozáková*. Jeho úspěšná vystoupení na sletu, akademiích a v Plzni jsou podmíněna kázní a velkým přáním obnovit slávu SOKOLA;
- Pobyt v přírodě** - je smíšený oddíl dívek a chlapců v žákovském věku, který vedou br. *Dostál* a br. *Bjaček*. Jejich zásluhou je každoročně pořádán letní sokolský tábor;
- Házená, ml.dor.** - registrovaný sportovní oddíl vede br. *Krč*. Oddíl postoupil ze starších žákyň do mladších dorostenek, které hrají moravskou divizi;

Miniházená - je oddíl, který navštěvují mladší a st. žákyně a je vlastně základnou pro postup do závodního oddílu ml. dorostenek. Vede jej br. *Potměšil*;

Dramatický kroužek není sice oddílem tělocvičným, ale protože v SOKOLE se vždy tělesná výchova s kulturou doplňovaly, má zde pod obětavým vedením ses. *Libuše Ševčíkové*, své místo.

Mít ve svých hodinách plnou tělocvičnu cvičících je pro každou cvičitelku a cvičitele odměnou a přáním. Proto **srdečně zveme Kroměřížany do našeho Sokolského domu a do tělocvičen. Přijďte si s námi zacvičit !**

Ing. Olga Sehnalová
náčelnice SOKOLA Kroměříž

Karatisté - jsou úspěšným oddílem, vede *Michal Fiala*, za pomoci *Radka Hasoňe*. Scházejí se pravidelně, organizují i veřejné kursy sebeobrany pro zájemce z řad veřejnosti;

Odbíjená - rekreační cvičení starších mužů, do 1.5.1995 vedl *Antonín Vala*. Scházejí se pravidelně, je to pohybová výchova pro radost a relaxaci;

Konrád Suldovský
náčelník SOKOLA Kroměříž

NÁŠ ÚKOL, SMĚR A CÍL

V roce 1955, kdy vzpomínáme 50. výročí našeho osvobození, slavíme souhlasně 130. výročí založení SOKOLA v Kroměříži. Je nutné si připomenout slova sestry Marie Provazníkové: „*Každý opravdový, to jest uvědomělý Sokol, bude strážcem a ochráncem naší demokracie*“. Znovuobnovení činnosti Čs. obce sokolské vyvolalo značný zájem občanů i příznivců hlásících se k myšlenkám SOKOLA. Na prvním sokolském shromáždění zazněl pozdrav: „*SOKOLE BUĎ VÍTÁN*“. Co nám přinesl tento den? Slova velkých postav dějin našeho národa v čele s T.G.M. pro dnešek i pro budoucnost! Jsou to slova sokolského slibu:

*„Slibuji na svou čest, dobrovolně a upřímně,
že budu plnit ochotně vše, co mi členství v SOKOLE ukládá,
že budu poctivě a obětavě sloužit svému národu v duchu
ušlechtilého vlastenectví Fügnerova, Tyršova a Masarykova,
že budu poctivým občanem svého státu a budu střežit jeho
svobodu i zachování jeho demokratického zřízení,
že budu usilovat o obnovu svobody a demokracie v Československu,
že budu pracovat k tomu, aby myšlenka sokolského bratrství
a sociální spravedlnosti pronikla celý národ
že budu sloužit pokroku na všech polích hmotného
i duchovního života, aby pravda a spravedlnost vytvořily
nový svět ušlechtilého lidství.
Slibuji, že budu Sokolem v duchu a pravdě.“*

Slova sokolského slibu, která zatím tkvěla v myslích a srdcích pamětníků, v ideálech a myšlenkách, které přežily, bylo nutno uvádět v novou činnou aktivitu. Vracíme-li se dnes s úctou k tradicím, nesmí nám to být brzdou pokroku. Tyrš ve svém programovém pojetí „*Náš úkol, směr a cíl*“ nás přímo nabádá, abychom hledali nové cesty, nové metody a nové pojetí sokolské práce.

Právě nyní, kdy jsme ukončili pětiletou etapu po osvobození v roce 1989 a kdy jsme se ze srdce radovali nad zdařilým XII. všesokolským sletem, který dokázal, že SOKOL žil v srdcích věrných, žije a bude žít, máme šanci zamyslet se nad touto krátkou sokolskou historií v Kroměříži.

Výchozí programovou základnou v oblasti vzdělávací práce byla snaha o vzdělaného a uvědomělého člena SOKOLA, jemuž se demokracie stává jediným životním stylem, a která je založena na lásce a úctě k bližnímu, při níž je kladen důraz na mravní základ. Protože jsme si všichni věřili, práce se nám dařila, o čemž svědčí přehled vyjmenovaných aktivit:

rok 1990

13.09. Vzpomínková slavnost u pamětní desky Dr. Miroslava Tyrše na Velkém náměstí, Sokolský "Okresní zpravodaj"

rok 1991

Oslavy stoleté tradice pedagogického školství
Pietní vzpomínka na T. G. Masaryka v místech, kde stála jeho socha
Obnova starých sokolských tradic "Vzpomínkový večer" se zapálením vatry
na památku upálení mistra Jana Husa
Založení klubu "Věrná garda", pořádání semináře k historii SOKOLA
Sokolský "Okresní zpravodaj"

rok 1992

J. A. Komenský „Rok výchovy a vzdělávání“ - 400. výročí narození
Vzpomínkový večer ke 142. výročí narození zakladatele našeho státu T. G.
Masaryka spojený s tělovýchovnou akademií
Mikulášská besídka spojená s nadílkou a kulturní částí
Sokolský „Okresní zpravodaj“

rok 1993

- 07.03. Slavnostní odhalení znovuobnověného pomníku T. G. Masaryka (sokolská akce ze sbírek a finančního příspěví úřadů)
- 10.03. Slavnostní sokolská akademie na počest znovuobnovění pomníku T. G. Masaryka v Domě kultury za účasti významných hostů
- 26.06. Vystoupení historického šermu „Švédové v Kroměříži“ při 350. výročí události vyplnění města Kroměříže Švédy
- 28.10. Oslava 28. října 1918, výročí založení ČSR, položení věnců u pomníku T. G. Masaryka na Náměstí TGM

rok 1994

- 23.01. Sokolské „Sibřinky“ pro děti a mládež - „Z pohádky do pohádky“
- 02.03. Důstojné poslední rozloučení se zesnulou nejstarší členkou a náčelnicí dorostenek župy Hanácké, sestrou Pepčou Pospíšilovou
- 23.02. Promítání videofilmů „Všesokolské slety“ do roku 1948
- 10.03. Sokolská akademie župy Hanácké v Domě kultury - XII. slet
- 21.04. Vzpomínka k 90. úmrtí Antonína Dvořáka v ZUŠ Janská, slet. skladba žen „Karneval“, kulturní program dram. kroužek
- 08.05. Den matek s dětskou besídkou v rámci „Mezinárodního roku rodiny“. Odpolední slavnost v zahradním areálu ZUŠ Janská ul.
- Zhotovení plakátů k župnímu sletu ve Zborovicích dle známého sletového plakátu ak. malíře Karla Mináře, kroměřížského rodáka
- 19.06. Župní slet sokolské župy Hanácké ve Zborovicích, sokolské cvičiště ve Zborovicích
- 05.07. Zájezd do Prahy na shlédnutí XII. všesokolského sletu
- Ustavení sokolského divadelního odboru

Závěrem je nutno opět slovy sestry Marie Provazníkové vyjádřit do roku 130. výročí založení SOKOLA v Kroměříži: „*Sestry a bratři, milujte se navzájem, podporujte se navzájem, naučte se tvořit, abychom vytvořili to, o co usiloval Dr. Miroslav Tyrš a co nám vřele doporučoval T. G. Masaryk.*“

Božena Ratůzná
za vzdělávací odbor

ODDÍL HÁZENÉ STARŠÍCH ŽÁKYNÍ SOKOLA KROMĚŘÍŽ

založil bratr *Jaroslav Potměšil*, družstvo hrálo Divizní přebor. Od 15. května 1993 jsem převzal vedení hráček. Po náročném tréninku sehrála děvčata 5 mistrovských zápasů a již dokázala vyhrávat na cizí půdě v Kunovicích a ve Zlíně. Nepodařilo se jim však udržet v divizi a družstvo sestoupilo do Oblastního přeboru, kde se střídavými úspěchy hrálo 2 roky. V posledním ročníku jsme skončili na 3. místě s 19 body a oddíl měl v rámci celé Moravy - střed druhou nejlepší střelkyni *Alenu Vrtaníkovou* s 85 brankami. V první desítku střelkyň byla ještě *Kateřina Růžicková* 72 branek, *Kateřina Danihelová* 67 branek, *Pavla Mozgová* 62 branek.

Se změnou věkové hranice jsem přihlásil děvčata do Sdružení divizního přeboru starších a mladších dorostenek v Jihomor. kraji. Zatím jsou výsledky střídavé, se starší-

mi hráčkami prohráváme, našim házenkářkám je 14 let, se stejně starými hráčkami se projevuje dobrá herní příprava i dobrá fyzická kondice a naše hráčky vítězí. S HC Kuřim vyhrála vysoko 20:9.

V současné době má oddíl házené svého sponzora, a to stavební firmu SANAS. Již 2. rokem mělo družstvo jarní, sportovní soustředění, které utužilo i kolektiv. Dále sponzor poskytuje firemní autobus k dopravě družstva k mistrovským zápasům do Znojma, Třešti, Ivančic, Velkého Meziříčí. *Oddíl házené si přízně svého sponzora velmi váží.*

Oddíl vede také oddílovou kroniku. V letošní sezoně má 10 aktivních hráček: kapitánkou je *Alena Vraníková*, dále *Lucie Štěbrová*, *Kateřina Růžicková*, *Kateřina Bajerová*, *Jana Buksová*, *Jana Chromá*, *Iva Mikisková*, *Petra Fialová*, *Ludmila Svobodová*, *Lucie Mězllová*. Trenérem je *Oldřich Krč*, vedoucí družstva *Oldřich Bajer*, člen výboru oddílu je *Josef Buksa*.

Oldřich Krč
za oddíl HÁZENÉ

Přejeme našim děvčatům hodně úspěchů a věříme, že se oddíl rozroste o přípravku a chlapce.

Družstvo házenkářek starších žákyní SOKOLA Kroměříž, s trenérem O. Krčem; sponzor SANAS Kroměříž:

Nahoře:

Kateřina Danihelová, Markéta Hochmanová, Kateřina Bajerová, Pavla Mozgová, Alena Vraníková (kapitánka), Petra Fialová, Iva Mikisková

Dole:

Jana Roubalová, Petra Pěnkůvová, Kateřina Růžicková, Jana Buksová, Lucie Štěbrová

SOKOLSKÁ KRÁSA TĚLA I DUCHA

Navazujeme na tradice sokolských jednot, navazujeme na sokolské myšlenky, reprezentované jejím zakladatelem *Dr. M. Tyršem*. Jejich motem je nejen zdravé a pružné tělo, ale i hodnoty duševní.

Proto vznikl i dramatický odbor SOKOLA, který sdružuje především mladé lidi a vede je ke krásě slova, hudby, citu, ducha. Založili jsme divadelní Studio mladých, učíme mladé herce vážit si naší krásné české řeči a vychováváme je k hodnotám, které obohacují lidský život.

Recitačně-hudební večery jsou zaměřeny především k různým výročím, a to nejen k významným svátkům, ale také ke vzpomínkovým výročím našich předních velikánů, ať básnických či hudebních. Inspirují nás myšlenky *T. G. Masaryka*, vedou nás k opravdové lidskosti. *7. března* a *14. září* jsou naší trvalou tradicí. Také *28. říjen* je zaznamenán v našich vystoupeních. Z velikánů duchovních hodnot jsme si vybrali k výročí narození anebo úmrtí *Ant. Dvořáka*, *B. Smetanu*, *Jana Nerudu*, nyní připravujeme pásmo *Bohumila Mathesia a Vítězslava Nezvala*, který má právě v letošním roce 95. výročí narození. Den *Svátku matek* se již stává pro SOKOL a jeho příznivce trvalou oslavou.

Chceme se tedy věnovat nejen recitačním pásmům, ze kterých vycházíme, ale také divadelní jevištní formě. Jedna z krásných divadelních her je pohádka *Fr. Kožíka „Meluzína“*. *Fr. Kožík*, náš přední spisovatel, píše ve své hře: „*Meluzína je slovo básnické představy. Zní jako krátká, ale dramatická melodie. Představme si Meluzínu jako dívku nebo ženu, která pláče ve sněhových metelích pod osvětlenými lidskými okny a pak zmlkne v stříbrném tichu mrazu.*“ Stará pověst o meluzíně napovídá: „*Když venku skučí vítr, lidé na venkově sypávají z oken mouku a sůl, aby Meluzína neplakala.*“ Meluzína je pohádka plná lidskosti, lidé si v ní navzájem pomáhají a vzpomínají na všechny děti, které trpí. Plně vystihuje i krásu přírody, které si tolik musíme vážit. Je veršovaná.

Autor by si přál, aby se jeho Meluzína stala rodnou sestrou Kvapilovy „Princezny Pampelišky“. Spisovatel *Dr. Fr. Kožík* napsal našemu dramatickému odboru SOKOLA Kroměříž krásný dopis, ve kterém vyjádřil svoji radost nad uvedením jeho hry a přislíbil účast na premiéře. Sám také vzpomíná, že jako žák vstoupil do SOKOLA Kroměříž, kde jeho otec připravil pro SOKOL řadu akademií.

Doufáme, že se nám hra povede a že to bude dobrý nástup do další činnosti v naší jednotě. Každého mladého člověka, který má zájem o krásu slova a práci v SOKOLE rádi přivítáme.

Libuše Ševčíková
dramatický odbor

VĚRNÁ GARDA

Po obnovení SOKOLA v roce 1990 bylo hodně starých sokolských nadšenců, kteří si už do cvičení netroufali, ale chtěli dále žít v sokolské rodině. Sestra *Marie Kabrnová* se proto rozhodla nahradit jim cvičení vzpomínkami na starou sokolskou slávu. Jednou za měsíc se schází skupina těch nejvěrnějších v Sokolském domě.

Sestra *Kabrnová* pečlivě připravuje program na tato setkání, a tak byla probrána tato témata:

Založení a rozvoj SOKOLA

Miroslav Tyrš a SOKOL

Miroslav Tyrš jako vědecký pracovník

Začátky ženského tělocviku u nás

Sokolské slety

T. G. Masaryk a SOKOL

Obnovení SOKOLA v roce 1945 po 2. světové válce

Vzpomínka na Sokoly, kteří zahynuli v období 2. svět. války

Sestra Marie Provazníková - náčelnice ČOS

Výňatky z knihy s. Marie Provazníkové „To byl Sokol“

Práce s. Josefy Pospíšilové v Sokole

Polepšeme se ! (Úcta k mateřskému jazyku)

Náš úkol, směr a cíl

XII. všesokolských slet 1994

Jindřich Fügner

Renata Tyršová

Tyršova deska na Velkém náměstí

Promítání filmů - vzpomínky na slety a k tomu slovní doprovod

Kroměřížský SOKOL

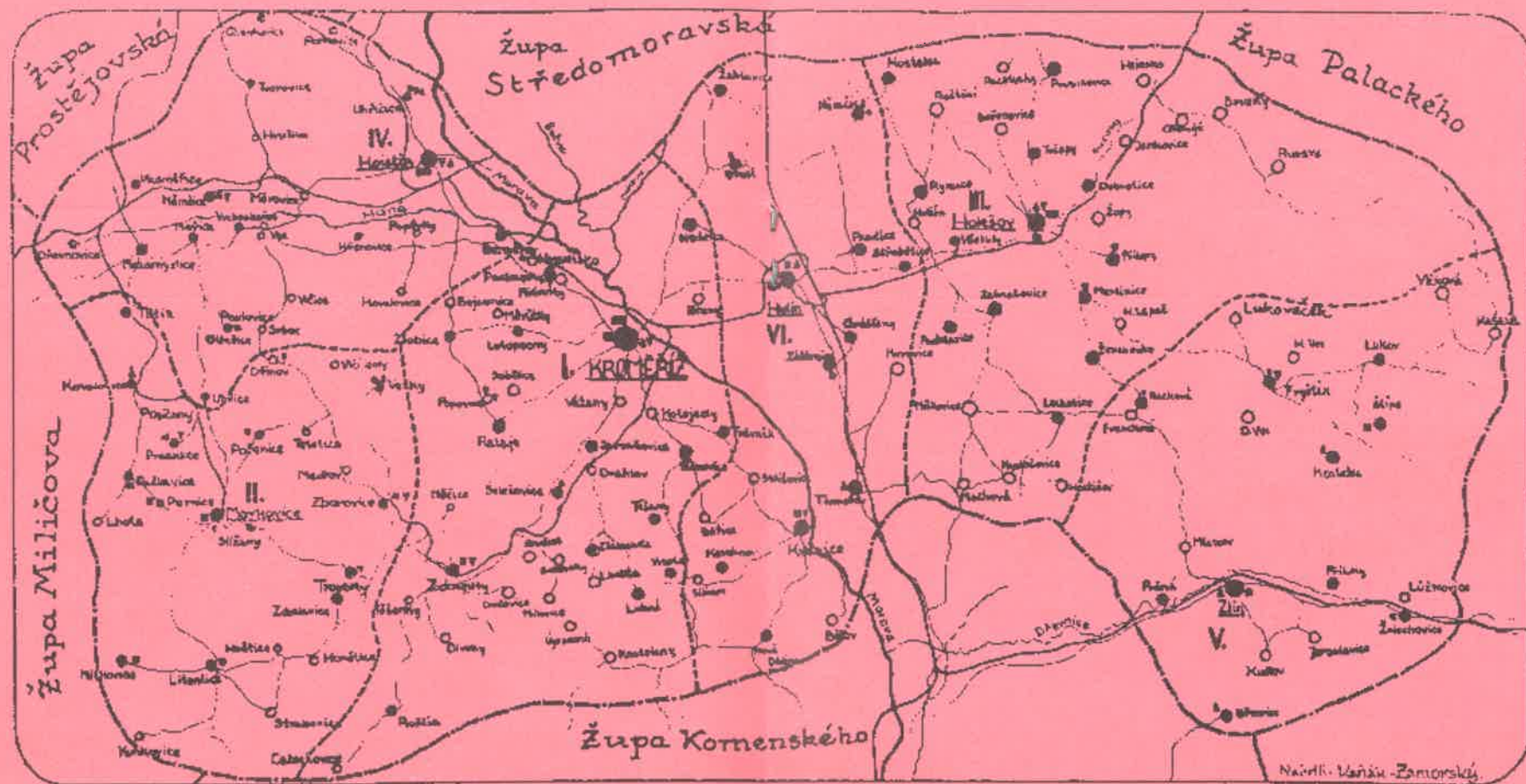
Vzpomínkový večer ke 125. výročí založení tělovýchovného spolku pražských žen

Sestra *Kabrnová* se věnuje i rozšiřování znalosti národních písní, opakují se a znovu učí krásné sokolské písně.

Když bylo v roce 1993 rozhodnuto o konání XII. všesokolského sletu v r. 1994, sešla se skupina sester a bratrů, kteří cvičili na XI. sletě v r. 1948 i dřívějších letech a začala nacvičovat pro ně připravenou skladbu se symbolickým názvem „Věrná garda“. Ze SOKOLA Kroměříž nacvičovalo 16 cvičenců a cvičenek spolu se cvičenci ostatních jednot župy Hanácké.

K nácvičku přistupovali odpovědně, svědomitě a výsledkem byla vystoupení na předsetlových veřejných cvičeních v Dřevohosticích, Kvasicích, Nítkovicích a Holešově a na župních sletech v Prostějově, Přerově a ve Zborovicích. Nejkrásnější chvíle však cvičenci prožili na XII. Vsesokolském sletě v Praze 4. - 6. 7. 1994!

Věrná garda pokračovala ve své činnosti i po sletě, uskutečnily se posletové besedy se vzpomínáním nad fotografiemi a při promítání videofilmů. Skladba Věrná garda

I. Okres:

Kroměříž
Jarohnávice-Šelešovice
Rataje
Těšovice
Zdobovky
Zlobice
Lutopachy
Fotoušky
Skačovice
Těšany
Roštín
Lubná-Vrbka-
-Zlámanka

II. Okres:

Morkovice
Litavice
Sližany
Pačovice
Tišín
Zbořovice
Nítkovice
Bošovice
Prašovice
Troubky
Vežky
Zdislavice
Koválovice

III. Okres:

Holešov
Martínice
Rusenovice
Kostelec v Hol.
Větuhy
Dobrotice
Lecholice
Přílepy
Rymice
Rudslavice
Tučapy
Zahnašovice
Žeravovice

SOKOLSKÁ ŽUPA HANÁCKÁ

ZAČÁTKEM R. 1922.

Měřítko 1:25.000

Značky: ○ Obec bez těl. spojení
● Sokol.
■ Orel.
■ Sport.

▲ DTJ ▼ EDTJ
— Hranice župy.
--- okrsků.
— Cesty — Železnice

IV. Okres:

Kojetín
Bzembrov
Němčice na Haně
Nezamyslice
Pavlovice
Mořice
Turovice
Uhřetice
Mérovice
Dřevnovice
Křenovice
Stříbrnice
Vichovice
Vrcholavice
Obědkovice

V. Okres:

Zlín
Fryšták v Hol.
Březnice
Kostelec-Štípa
Lukov
Přiluk
Prácheň
Rachová
Želechovice

VI. Okres:

Hulín
Břest
Kvasice
Nová Dvůrka
Převčice
Tumačov
Žáhlavice
Kavolínov
Střebětice
Němčice v Hol.

byla upravena pro vystoupení na jevišti a byla úspěšně předvedena na Sokolské akademii 9. 3. 1995 v Domě kultury Kroměříž.

Protože nadšení neutichalo, s radostí se cvičenci Věrné gardy zúčastnili v počtu 16 vystoupení na Sokolských slavnostech v Plzni při oslavách 50 let ukončení 2. světové války.

A nyní se představí Věrná garda i na Veřejném cvičení 18. 6. 1995 v Kroměříži.

Jarmila Kozáková

Věrná garda na XII. sletu v Praze

NAVRÁCENÍ SOKOLSKÉHO MAJETKU

Československá obec sokolská byla již od svého vzniku nezávislá organizace, která si sama díky obětavosti, píli a pracovitosti svých členů vybudovala stovky sokoloven, hřišť a cvičišť bez dotací a státních příspěvků.

S rokem 1949 se nad Československou obcí sokolskou snáší temný mrak nesvobody a útisku. Pro svobodomyšlné a vlastnecky cítící Sokoly nastává doba temna. Stát pod vedením komunistů vydává tři po sobě jdoucí zákony, kterými postupně ukončil činnost ČOS a odňal veškerá majetková práva na sokolovny, cvičiště a další nemovitosti, doposud ve vlastnictví ČOS a jednot.

Zákonem č. 187/1949 Sb. stát převzal do své péče tělovýchovu a sport. Veškerou organizaci přebírá Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport. O samostatné činnosti ČOS již nelze mluvit. Tento negativní vývoj dovršil *zákon č. 71/1952*, který v § 2 ze státního výboru pro tělesnou výchovu a sport zřídil ústřední orgán státní správy jako orgán mocenský. *Zákonem č. 68/1956 Sb.* byl pak zrušen Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport při vládě republiky a veškeré řízení dobrovolné tělesné výchovy bylo svěřeno jediné dobrovolné "*tělovýchovné organizaci*".

13. února 1930 získal SOKOL Kroměříž na základě kupní smlouvy kino „Slavia“, kde působila sokolská loutkařská skupina a promítala filmy pro veřejnost.

SOKOL měl také sokolovnu na ulici Oskol (dnešní hasičská zbrojnice). K proměně sokolovny v hasičskou zbrojnici došlo během 2. světové války. Z toho důvodu byla v roce 1947 sokolovna i se stavební parcelou vykoupěna městem. Jako náhrada za tuto sokolovnu byl zajištěn pozemek pro stavbu nové sokolovny. Byl vlastnictvím Českomoravských vývozních sladoven a.s. fy Šindler a spol., menší část pak byla majetkem města Kroměříže. Spád událostí však nedovolil kroměřížským sokolům stavbu nové sokolovny dokončit.

Nastupující diktatura zbavila majetku a svobody jak Sokol, tak i další samostatné organizace (Skaut, Orel atd).

Po obnovení Československé obce sokolské v roce 1990 vyšel v rámci restitucí *zákon č. 173/1990 Sb.*, kterým se ruší *zákon č. 68/1956 Sb.*, o organizaci tělesné výchovy.

Druhý *zákon č. 232/1991 Sb.*, hovoří o podmínkách a způsobu navrácení majetkových práv vyplývajících ze zákona *č. 173/1990 Sb.*

Celá, v té době Československá obec sokolská, prostřednictvím žup a jednot v rámci těchto zákonů uplatnila nárok na navrácení odňatých majetkových práv.

SOKOL Kroměříž po jednání s městem Kroměříž získal zpět do svého vlastnictví bývalé kino „Svět“ (původně kino Slavia), nyní nazývané „Sokolský dům“. Vlastníkem se stal 1. září 1993, kdy nabyla právního účinku kupní smlouva a byla zaknihována na katastrálním úřadě.

Na pozemek, který SOKOL Kroměříž získal odkoupením od fy Šindler a spol. byly v rámci restitučních zákonů podány **dvě výzvy o navrácení majetkových práv**. Následně v roce 1992 pak **žaloba** k okresnímu soudu v Kroměříži. Okresní soud po řadě

jednání dne **3.10.1994 žalobu zamítá** v kontextu šedesátých let. Následuje okamžitě **odvolání** ke krajskému soudu v Brně, kde doposud nedošlo k dalšímu jednání.

Za přípravu výzev, žaloby i za zastupování SOKOLA Kroměříž u Okresního soudu a za přípravu odvolání ke krajskému soudu patří vřelý dík *paní JUDr. Jarmile Navrátilové*, která se též podílela na navrácení nynějšího Sokolského domu na ulici 1. máje.

Sokolská župa Hanácká podala k okresnímu soudu v Kroměříži **celkem 20 žalob** o navrácení sokolského majetku v místech, kde se doposud neobnovila sokolská jednot. Z výše uvedeného počtu budou dvě žaloby staženy, protože se obnovily sokolské jednoty v Kostelci u Holešova a Kostelanech.

Kromě SOKOLA Kroměříž řeší samostatně restituční nároky SOKOL Bystřice pod Hostýnem a SOKOL Roštín.

Průběh soudních jednání ve věci sokolských restitucí není vůbec uspokojivý, a to nejen v naší župě, ale vůbec v celé České obci sokolské. Současná legislativa není nakloněna rychlému vyřešení a ukončení sokolských restitucí, samotné restituční zákony jsou velmi nedokonalé a těžko se u soudů prosazují.

Věříme, že nesnáze překonáme a vše dovedeme do úspěšného konce.

ing. Pavel Konečný
tajemník župy Hanácké

ZACHOVALÝ ZÁZNAM Z ARCHIVU

V Kroměříži 11. ledna 1949

Č.j. 5/1949

Věc: Pokyny pro činnost v jednotách

V š e m sokolským jednotám.

Neuvážené jednání malé části příslušníků Sokola o XI. všesokolském sletě v Praze, kteří se domnívali ve své zaslepenosti, že nějakou provokací zastaví vítězný pochod našeho národa k socialismu, vyvolalo rozsáhlou očistnou akci v řadách sokolských. V duchu velkého poslání Tyršova, podle něhož mělo a má povždy býti sokolstvo nositelem zdraví - pokroku - svobody a nových idejí, v duchu šestaosmdesátileté slavné sokolské tradice a konečně v duchu VIII. valného sjezdu o poměru sokolstva k socialismu - musely býti odstraněny z řad sokolských ony živly, které nechtěly vzíti na vědomí velkou sociální revoluci v našem národě a šly dokonce proti ní. Tyto síly byly odstraněny i za cenu dočasného ochabnutí pravidelné sokolské činnosti.

Dnes je očista v sokolských řadách provedena a nic...

MATRIKA - k 31.12.1994

Rodiče a děti - žákyně: Beierová Jana, Cíhová Veronika, Čechová Marie, Dominová Žaneta, Fukasová Markéta, Hořáková Martina, Kadlecová, Markéta, Lukašiková Julie, Nejedlíková Veronika, Pětrošová, Polová Nikola, Pospíšilová Radka, Petrová Veronika, Storzorová Adéla, Šilová Dominika, Štouračová Eva, Trncová Barbora, Vrtělová Jana, Vojtová Bára

Rodiče a děti - žáci: Bíbr Zdeněk, Bednář Radek, Dohnal Matěj, Fryč Martin, Hanzelka Adam, Hodouš Martin, Hájek Libor, Holeček Radomír, Holeček Martin, Kotek Karel, Lániček Jiří, Lániček Jan, Maleňák Adam, Pavlík Vojtěch, Pipka Filip, Rozsypal Petr, Remetej Dominik, Šindler David, Šimek Filip, Vaďura Martin, Werner Karel, Wiesner Jiří, Vavruša Jiří

Žákyně: Brňáková Veronika, Borýsková Martina, Butková Valerie, Drápalová Adéla, Doležalová Marcela, Draňová Erika, Davidová Šárka, Doleželová Eliška, Fialová Petra, Gáblová Kateřina, Gajdošíková Michaela, Gernová Petra, Hroncová Diana, Hošková Monika, Kolomazníková Zuzana, Hudečková Eva, Chvátalová Karolína, Chvátalová Krystýna, Chudová Š., Chlubná Dagmar, Chromá Jana, Juřenčáková Marie, Janíčková Lenka, Janečková Zdeňka, Janíková Marie, Jurásková Klára, Juřenová Veronika, Jelínková Dagmar, Kutrová Jana, Koplíková Martina, Kozáková Alena, Kudláčková Petra, Navrátilová Kateřina, Krejčířová Vladimíra, Kománková Zuzana, Konečná Ludmila, Kroupová Lucie, Knapková Kristýna, Lajzová Petra, Lapčíková Soňa, Láníková Kateřina, Mariánková Eva, Mikisková Iva, Michalcová Kateřina, Michalová Lucie, Maletová Hana, Malíková Marcela, Macháčková Petra, Mrhálková Markéta, Muselová Jana, Mězlová Lucie, Nováková Věra, Nováková Marcela, Navrátilová Kateřina, Orságová Zdeňka, Opravilová Lucie, Olejníková Lucie, Opravilová Hana, Polčáková Terezie, Páterová Marie, Petránová Pavlína, Přikrylová M., Palisová Simona, Roubalová Jana, Růžicková Kateřina, Rubíčková Pavla, Rubíčková Eva, Rýpalová Petra, Ředinová Barbora, Řezníčková L., Sedláčková Zlatuše, Stojaniková Věra, Skálová Michaela, Sedláková J., Svobodová Ludmila, Strašáková Lenka, Smišková Karolína, Slavíková P., Štěbrová Lucie, Šimková Petra, Šláštníková Hana, Šenkyříková Ludmila, Šerá Veronika, Šišková Stanislava, Šupčíková Lenka, Šenkyříková Jar., Tesaříková Lenka, Tesaříková Jana, Tvarůžková Zuzana, Urbanová Andr., Unčovská Petra, Vránová Lucie, Vraníková Alena, Vrzalová Veronika, Vaculíková Hana, Vrzalová Petra, Vacová Marika, Valachová Lenka, Zelínková Petra, Zahradníková Renata, Zapletalová Barbora

Žáci: Alexa Petr, Bíbr Petr, Dungl Martin, David Petr, Florián Ondřej, Fialík Ondřej, Hrdý Adam, Chrastina Ladislav, Janček Martin, Kuchařík Zdeněk, Lisý Jiří, Malý Petr, Malý Roman, Mück Petr, Melichárek Radek, Pospíšil Jan, Stachoň Roman, Sýkora Milan, Tobolík Zdeněk, Tělužil J., Veselý Radim, Zahradník Lukáš

Dorostenky: Bobková Denisa, Baďurová Erika, Běhalová Hana, Botíková Marie, Dubová Kateřina, Dočkalová Alena, Korvasová Lucie, Klangová Vladana, Ředinová Vendula, Sedláčková Kateřina, Šišková Michaela, Šišková Renata, Voříšková Romana, Valášková Martina, Zapletalová Petra

Dorostenci: Čapka Petr, Krejčíř Ivo, Kunčar Antonín, Moravec Martin, Žitník Martin

Ženy: Akubžanová Mlada, Březková Vítězslava, Březková Jitka, Bezděková Adéla, Bandasová Helena, Brňáková Libuše, Butulová Jindra, Brychtová Monika, Bezděková Alena, Bráníková Jitka, Březinová Svatava, Bajerová Kateřina, Bendová Marie, Brázdilová Milada, Bednářová Jana, Bařínková Zdena, Bandorová Kateřina, Botíková Marie, Čápková Štěp., Čičátková Pavla, Čermáková Alena, Cutáková Zdeňka, Čížková M., Čadová Dita, Cíhová Svatava, Dedková Jindra, Ďurníková Anežka, Doleželová Ivana, Divilová Marie, Dvorská Alena, Drábková Jana, Debešová Dagmar, Ducháčková Františka, Drápalová Karolína, Dokoupilová Radka, Gricmanová Hana, Guzejová Emílie, Gozdállová Ivana, Horáková Marie, Hradcová Anna, Hamplová Jiřina, Horáková Ivana, Hilšerová Zuzana, Hebnarová Zdeňka, Hošková Hana, Horská Ludmila, Hověžáková Olga, Chalupová Ludmila, Chvalkovská Eliška, Chovancová Jarmila, Jeřábková V., Jurečková Jindra, Jurečková Kateřina, Jurtíková Dita, Jurečková Anna, Klesnilová Vlastimila, Klopánová Květa, Kozáková Jarmila, Kristová Alena, Kuchařová Marie, Kolářová Vilma, Kalvodová Jindra, Kubíková M., Klopilová Ivana, Křížová Marta, Kozáková Alena, Kynychová Naděжда, Krčmová Monika, Kočařová Františka, Krybusová Ludmila, Klimešová L., Konečná Ludmila, Košutová Marceka, Korvasová Jitka, Kabilková Magda, Kočařová Marie, Kornelová Jana, Lisá Stanislava, Loučková Eva, Lukášová Jitka, Loučková Pavla, Michajlovičová Lenka, Majíčková Anežka, Zbranková Miroslava, Maliarová Hana, Macíková Hana, Mlčochová Anna, Malcherová Zdeňka, Morevová Marie, Matějková Blanka, Malacková Jiř., Mišková Jindra, Mišková Magda, Nováková Zdeňka, Nováková Zdeňka ing., Nováková Věra, Navrátilová Jitka, Netopilová Vanda, Navrátilová J., Orságová Eva, Pišková Simona, Petříčková Zdenka, Petříčková Monika, Pospíšilová Vladimíra, Pišláčková Božena, Pastorková Ivana, Pacíková Milada, Procházková Zdeňka, Přikrylová Ludmila, Peterková Martina, Paduchová Bohumila, Peštuková Irena, Rybníkářová Věra, Rozsypalová Eliška, Rubíčko-

vá Hana, Rumplíková Dagmar, Růžičková Františka, Rozehnalová Hana, Remišová Zdeňka, Rýpalová Dagmar, Ředínová Jana, Sehnalová Olga, Suldovská Anežka, Slovákova Jarmila, Seidlová Z., Symerská Ludmila, Studeníková Ludmila, Smetánková P., Setínská V., Sedlášková Anna, Šebestíková Dagmar, Švarcová Dana, Šviríková Ingr., Špičková Anna, Ševčíková Libuše, Štangelová Jaroslava, Štouračová G., Štěrbová Ludmila, Štěpánková Jana, Šišková Jarmila, Šuhejová Vlad., Šedá Libuše, Štěrbová Zdeňka, Úlehlová Marie, Úlehlová Mon., Vaňková Jana, Vystrčilová Marta, Vaculíková Jiřina, Vymětalová Michaela, Vaňková Hana, Valentová Alena, Vaverková Olga, Vykydalová Milena, Valentová Jana, Vrtělová Jitka, Valová Marie, Vargová Jana, Večerková Marie, Vítková Anna, Večerková Vladimíra, Vavrečková Milada, Vránová Jana, Vojáčková Vlasta, Wernerová Pavla, Vaculíková Zdeňka, Večerková Lenka, Vávrová Soňa, Zemánková Jana, Zimmermannová Ludmila, Závrbská Růžena, Zdráhalová Helena, Žáková Ludmila, Židlíková Drahomíra, Adamíková Marie, Adensamová Anna, Bergerová Jarmila, Daňková L., Bisahová Františka, Bulová Slávka, Držálková Eva, Domorádová Eva, Dvořáková Jitka, Grířová Bedřiška, Háčková Irena, Hanáková Vlasta, Hradečná Vlasta, Chvátalová Zuzana, Jarošová Hilmi, Jandlová Olga, Jarošová Irena, Kabrnová Marie, Kozáková Ludmila, Kroutilová Milada, Kubičková Marie, Kozlíková Marie, Krčmová Štěpánka, Koplíková Dana, Kubičková Emilie, Kropáčková Marie, Lvová Helena, Michálková Pavla, Podsklamová Jarmila, Plintovičová Jarmila, Pláčková Anna, Ratůzná Božena, Riemerová Jiřina, Spáčilová Blažena, Šteigrová J., Šmelová L., Šebestíková Josef, Šmeralová Libuše, Urbanová Olga, Vachová Jarmila, Vaňková Vlasta, Vojtková Vlasta, Vrbová Věra, Vaclová Jiřina, Vojtková Drahomíra, Zelinková Jaroslava, Zahradníčková Alžběta, Žárská Marta, Rozsypalová Eliška, Chaloupková J.

Muži: Bjaček Jan, Beránek Alois, Butula Libor, Butula Jan, Bajer Old., Dostál Pavel, Fiala Michal, Foltýn Antonín, Hřebačka Zdeněk, Hanák Vladimír, Hason Radomír, Komadel Pavol, Kozák František, Koudelka Ladislav, Konečný Pavel, Krč Oldřich, Krejčíř Petr, Kolomičenko Jan, Kotek Karel, Kocourek Vlastimil, Mohyla Oldřich, Mašek Stanislav, Neišl Petr, Navrátil Jan, Ondráček Jiří, Parobek Jaromír, Potměšil Jaroslav, Podivínský Ján, Rudý Vladimír, Řeha Mirek, Suldovský Konrád, Sáblik Karel, Úlehla Radomil, Vala Antonín, Vrána Stanislav, Večerka Michal, Bubík Alois, Držálek Vratislav, Hradečný Josef, Hradec Václav, Hlaváček Jindřich, Chvátal Karel, Chmelík Miloš, Jandl Čestmír, Ježek Lubomír, Křenek Vlastimil, Klesnil Drahomír, Kozák Leopold, Lukšík J., Michálek Jiří, Němec Emil, Orlíček Stanislav, Pulec Josef, Roubal Vl., Rakovič Zdeněk, Rozsypal Stanislav, Ševčík Jaroslav, Švestka Zdeněk, Šmeral Jaroslav, Uhlář Jaromír

Vlastimil Křenek
matrikář SOKOLA Kroměříž

PROGRAM OSLAV K 130. VÝROČÍ založení SOKOLA V KROMĚŘÍŽI 1865 - 1995

1. Slavnostní tělovýchovná akademie - Dům kultury 9.03.1995
2. Turistické vycházky ve spolupráci s Klubem turistů:
jarní „Chodníček Pepči Pospíšilové“
trasa: Zdounky, Bunč, Divoky - Otvírání studánek 22.04.1995
podzimní "Masarykův chodníček" v Bystřici p/H.
setkání se Sokoly v Bystřici p/H. září
3. Uctění památky umučených Sokolů KM za fašismu
u pamětní desky v Muzeu v 18,30 hod. 04.05.1995
4. Oslavy "Svátku matek" pro maminky a děti malé i velké
sál ZUŠ v 16.30 hod. 12.05.1995
5. Veřejné cvičení za účasti župy Hanácké, průvod celé župy městem KM
hřiště na „Staré sokolovně“ ve 14,00 18.06.1995
6. Vydání zpravodaje SOKOLA k založení SOKOLA v KM červen
7. Výstava historických krojů, dokumentů SOKOLA
- Muzeum KM, Velké náměstí (ze sbírek muzea) červen
- aula Pedagogické školy (celé župy Hanácké) říjen
8. Slavnostní koncert k výročí 130 let od založení SOKOLA v Kroměříži ve Sněmovním
sále zámku, vystoupí Dívčí pěvecký sbor SPgŠ, Kroměřížský dětský sbor a Komorní
orchestr konzervatoře; dirigenti prof. Jan Štěpánek a prof. Michel Moureau
26.06.1995
9. Divadelní hra „Meluzína“ od F. Kožíka v nastudování divad. souboru SOKOLA, za
účasti autora, říjen
10. Společenské a kulturní slavnostní zasedání ve výroční den založení SOKOLA v
Kroměříži před 130 lety, vyvrcholení oslav za účasti Sokolů KM a pozvaných hostů
v Sokolském domě 05.11.1995
11. Díkůvzdání zakladateli SOKOLA Dr. Mir. Tyršovi u jeho pamětní desky na Velkém
náměstí

PROGRAM VEŘEJNÉHO CVIČENÍ - 18.06.1995 **na Staré sokolovně**

- Dopoledne generální zkoušky: 8.00 - 12.00
Odpoledne **13.00** Koncert vojenské hudby z Vyškova na Velkém náměstí
- 14.00** Průvod krojovaných Sokolů Kroměříže a celé župy Hanácké
- za historickými prapory
- průvod nekrojovaných Sokolů
- a všech příznivců Sokola půjde po trase s voj. hudbou:
Komenského náměstí, Vodní ulice, Velké náměstí se zastávkou u desky M. Tyrše a položení kytice květů, Kovářskou ulicí, zastávka na Masarykově náměstí a položení kytice květů, Riegrovo náměstí, Šafaříkovou ulicí, Husovo náměstí a Nerudovou ulicí na STAROU SOKOLOVNU
- 15.00** Slavnostní zahájení veřejného cvičení na hřišti
Slavnostní fanfára, vztyčení sokolské vlajky
Nástup krojovaných cvičenců celé župy Hanácké
Program:
Cvičení rodičů s dětmi
Dětský folklorní soubor "Rozmarýnek"
Sletové skladby
Česká beseda
Orchestr ZUŠ hraje k poslechu
- 17.00** Slavnostní ukončení
- Večer **18.00** Zapálení vatry (odd. Pobyt v přírodě)

VZPOMÍNKA IN MEMORIAM

na sestru *Pepču POSPÍŠILOVOU*, která se narodila 15.března 1902. Od mládí měla ráda pohyb, turistiku, přírodu a kulturní památky této země. Za kroměřížský SOKOL hrála i odbíjenou. Na přeborech ČOS v roce 1926 a 1932 získává její družstvo titul přeborníka, na Vseslovanském přeboru stojí také, jako kapitánka družstva, na stupni nejvyšším.

V SOKOLE Kroměříž je cvičitelkou, župní náčelnicí, pořádá sokolské tábory pro žákyně a dorostenky na Gruni, Lukově aj.

Po roce 1938 organizuje se sokolskými sestrami pomoc uprchlíkům, sbírá potravinové lístky a peněžití dary pro vdovy popravených, je zapojena i do odboje na Valašsku.

V roce 1942 je zatčena gestapem, týrána a odsouzena k trestu smrti. Naštěstí se neuskutečnil, 5. května 1945 je osvobozena a vrací se pěšky do vlasti.

Po nejnutnější léčbě se pouští do práce. Pomáhá, radí, dává a opět se nezalekla sokolských nepřátel. Již v roce 1948 je jako nespolehlivá přeřazena na jiné pracoviště a později, v roce 1949 dokonce vyloučena ze SOKOLA.

Sehnala a nechala zvětšit fotografie všech umučených a popravených Sokolů a vlastním nákladem dala pořídit velkolepé, skleněné tablo a vystavila je ve výloze. A toto tablo se uchovalo v depozitáři Muzea v Kroměříži, zastrčené, dobře ukryté, až do doby porevoluční v roce 1989, kdy u něj zavzpomínala na umučené sokolské kama-rády.

Těžký život vězeňský zanechal stopy na jejím zdraví. Odešla tiše 30. ledna 1994.

Kroměřížští Sokoli na ni nezapomínají. Turistický chodníček „*Pepči Pospíšilové*“ nám ji bude každý rok připomínat.

Sestra Pepča Pospíšilová

GALERIE SOKOLSKÝCH OSOBNOSTÍ

Sestra **Marie KABRNOVÁ**, civilním povoláním profesorka dějepisu na Masarykově státním reálném gymnáziu v Kroměříži, uměla nejen poutavě vyprávět dějiny českého národa svým studentům, ale měla také úzký vztah k pohybu, přírodě, cestování. Narodila se 6.11.1906 a její příští výročí kulatých narozenin ji zastihne svěží fyzicky i psychicky.

Od roku 1937 působila v Kroměříži jako náčelnice a cvičitelka SOKOLA Kroměříž, po roce 1945 jako náčelnice župy Hanácké. Cvičila na 6 sletech, po prvé jako žákyně v roce 1920. Dále pak v roce 1926, 1932, 1938, 1948 a 1994. Je stále aktivní cvičenkou Věrné gardy a působí jako vzdělavatelka Věrné gardy. Lásku a vztah k sokolské myšlence si neustále obnovovala věrným přátelstvím se sestrou Marií Provazníkovou, náčelnicí SOKOLA Československého. Její opravdovost, hloubka citění a věrnost k Tyršovým myšlenkám přetrvala ve všech zlých dobách.

Jednota SOKOLA Kroměříže navrhuje ČOS udělení čestného odznaku 1. stupně sestře Marii Kabrnové.

Bratr **Dr. Jaroslav KOZLÍK** byl členem SOKOLA Kroměříž od svých dorostenec-kých let, zvláště v době mistrovských úspěchů kroměřížských volejbalistů. Nebyl rodákem z Kroměříže, ale zakotvil zde na dlouhou řadu roků, mezníkem je rok 1934, kdy nepůsobí pracovně v místě, ale hráčem zůstává, až do roku rozchodu volejbalistů v roce 1937.

Je absolventem kroměřížského Učitelského ústavu, z Kroměříže odešel učit do Zlí-na, později do Výzkumného ústavu pedagogického v Praze. V této funkci ho znají dobře kroměřížští tělocvikáři, kterým předával své bohaté pedagogické zkušenosti.

Bratr Doc. Dr. Jaroslav Kozlík, CSc se stal volejbalovou legendou pro všechny hrá-če. Za SOKOL Kroměříž hrál odbíjenou ve vrcholovém družstvu 13 let:

mistrem Moravy byl od roku 1925 celkem 10x

přeborníkem ČOS 10x

mistrem Svazu jihoslovanského sokolstva 3x

Bratr Dr. Kozlík je neúnavným propagátorem sokolských myšlenek, těší nás jeho slova povzbuzení v naší sokolské práci:

„Těším se z toho, že v tak obdivuhodné šíři oslavujete 130. výročí SOKOLA Kroměříž, v němž jsem prožil nezapomenutelná léta bratrského soužití, neutuchajícího úsilí a zasloužených úspěchů, která nás formovala a zušlechťovala v duchu idejí nesmrtelného Tyrše.

Z celého srdce Vám přeji, aby se Vám plně vydařil pestrý a náročný program oslav, aby výrazně přispěl ke vzkříšení sokolského hnutí mezi naší mládeží. Usku-tečtní-li se má cesta na Moravu, rád se s Vámi setkám“.

S bratrskými pozdravy

Jaroslav Kozlík

Sestra **Anička HRADCOVÁ**, aktivní členka SOKOLA Kroměříž, v plné svěžesti oslaví 14. června 1995 své 80. narozeniny.

Jako vdova po mnohonásobném přeborníku ČOS v odbíjené MUDr. Václavu Hradco-vi, který byl umučen v koncentračním táboře Osvětim v roce 1942, šla statečně živo-tem naplněným sokolskou myšlenkou pravdy, lásky a pokroku.

Blahopřejeme a děkujeme za vše, co vykonala, zvláště pak po listopadu 1989. Svým příkladem a svými skutky přispívá k tomu, že sokolský duch v naší krásné a svo-bodné zemi znovu ožívá.

Také Aničce přejeme pevné zdraví, aby si mohla na příštím sletu zacvičit se stejnou chutí jako loni na XII. všesokolském sletu v Praze.

Bratr **Vlastimil KŘENEK**, se narodil 18. listopadu 1912 v Domanínku u Bystřice nad Pernštejnem. V Kroměříži se usadil v roce 1944.

Je obětavý, dlouholetý činovník SOKOLA a má velkou zásluhu na obnovení SOKOLA v Kroměříži. Účastní se všech našich akcí a vždy pomůže radou nebo skutkem.

Jako matrikář má na starosti i prodej příspěvkových známek. To je práce velmi namáhavá a nesnadná.

Bratr Křenek byl také aktivní sportovec a mezi neoblíbenější jeho sporty patřilo jezdectví a sjezdové lyžování. Děkujeme bratru Vlastíkovi za jeho neúnavnou činnost a přejeme mu do dalších roků hodně zdraví.

sestry Marie Kabrnová a Anna Hradcová, bratři Jindřich Hlaváček a Adolf Polák

NAŠI NEJVĚRNĚJŠÍ

Sestry a bratři: *Emilie Ambrosová, Alois Bubík, Marie Adamíková, Jaroslav Ševčík, Marie Kabrnová, Alžběta Zahradníčková, Marie Gregorová, Hilmi Jarošová, Ludmila Šmelová, Marie Vachová, Emilie Kubičková, Milada Kroutilová, Vlastimil Křenek, Františka Bisahová, Štěpánka Cápková, Bedřiška Grímová, Štěpánka Krčmová, Helena Lvová, Blažena Spáčilová, Slávka Bulová, Marta Žárská, Marie Kozlíková, Jaromír Uhlíř, Irena Háčková, Anna Hradcová, Josefa Šteigrová, Josefa Šebestíková, Jarmila Podsklamová, Eliška Rozsypalová, Stanislav Rozsypal.*

Přejeme všem hodně zdraví, pěkné chvíle se SOKOLEM Kroměříž.

JAK JE VIDÍME V ŽUPĚ MY :

V tomto roce se dožívá sestra **LUDMILA PLECHÁČOVÁ-MUCALÍKOVÁ** osmdesáti pěti let. Od mládí pracovala v SOKOLE. Práce v SOKOLE se stala její celoživotní náplní a radostí. Je členkou SOKOLA Holešov.

Již v roce 1923 je vedoucí družstev žákyní a dorostenek. V roce 1928 je členkou cvičitelského sboru jednoty a absolvuje cvičitelskou školu ČOS.

V roce 1933 je již náčelnicí TJ SOKOL Holešov. Od roku 1939 až do roku 1941 pracuje jako náčelnice sokolské župy Hanácké.

Rok 1945 prožívá jako nejtěžší období svého života v nacistickém vězení až do osvobození v květnu.

Ale v roce 1946 je znovu plná nadšení pro sokolskou věc, je jmenována členkou náčelnického sboru žen ČOS v Praze.

Po násilném rozpuštění SOKOLA, až po dlouhých letech, znovu se v roce 1968 podílí na obnovení župy Hanácké. A znovu nucená přestávka.

V roce 1989 v prosinci je zapojena při ustavení přípravného výboru TJ SOKOL Holešov.

V roce 1995 za bohatou tělocvičnou a kulturní činnost je jmenována čestnou občankou města Holešova.

**Přejeme sestře Plecháčové ještě mnoho pěkných chvil
v kruhu sokolské rodiny.**

Bratr **Antonín PAVLÍK** je starostou SOKOLA Nítkovice. Narodil se 25.4.1915, v letošním roce se dožil svých 80ti let. Je členem SOKOLA od svých žákovských let a v roce 1933 se stal cvičitelem dorostenců i ved. okrsku. Je také iniciátorem stavby sokolovny, hřiště, koupaliště. Žije na malé vesnici, kde si udržel vážnost lidí a snažil se naplňovat činnost cvičitele i vzdělavatele organizováním kulturních a společenských akcí. Se svými dorostenci hrál odbíjenou, cvičil gymnastiku, všestrannost, na vycházky do přírody chodí s dětmi ještě dnes.

I po roce 1948, kdy byl SOKOL řízen prodlouženou rukou vládnoucí strany, vedl SOKOL v duchu zakladatele SOKOLA Tyrše a Fügnera. Ještě v roce 1962 uspořádal SOKOL v Nítkovicích veřejné cvičení na oslavu 100letého trvání SOKOLA a v průvodě šli Sokoli v historických sokolských krojích. Až v roce 1972 dozněly dozvuky sokolských akcí, byl zproštěn své funkce i ve vedení SOKOLA a činnost SOKOLA se zastavila.

Zůstal věrným Sokolem a po revoluci v roce 1989 stanul opět v čele mezi obrozenci Sokoly, vždy v historickém kroji s novým praporem, který předal na skvěle uspořádaném veřejném cvičení v roce 1994 na ploše hřiště, mladé generaci.

Bratři **DRAHOMÍR** a **ZDENĚK SURÝNKOVI** ze SOKOLA Zborovice, oba narození 25.2.1927, patří mezi obětavé sokolské pracovníky, cvičitele žáků, dorostenců, dnes aktivní cvičence Věrné gardy. Zvláště po roce 1945 byli hlavními iniciátory všech sokolských akcí.

V obnoveném SOKOLE zvolila výborová schůze dne 30.3.1990 bratra *Drahomíra Surýnka* starostou a bratra *Zdeňka* členem výboru, jako hospodáře. Bratr *Drahoš Surýnek* byl starostou jednoty až do roku 1995.

Sokol Zborovice navrhne ČOS udělit dlouhodobým sokolským pracovníkům ocenění ČOS za jejich zásluhy při obnově SOKOLA, za jejich obětavou a nezištnou pomoc při opravě sokolovny, za práci ve výboru, za zajištění všech akcí SOKOLA Zborovice a za jejich celoživotní přístup k sokolské myšlence a sokolským idejím.

HISTORIE ŽUPY HANÁCKÉ

Nejstarší jednotou je *SOKOL Kroměříž*, založený 5.XI.1865. Dlouho stojí v prvních letech osamocen, až v 70. letech vzniká další jednota *SOKOLA Morkovice* v roce 1871.

V 70. letech sokolský pracovník Korejs chce mít v Čechách 12 žup sokolských (Tyrš rozdělil Čechy do 6 žup) a na Moravě Dr.Helcelot by rád uvedl 2 župy: severní a jižní. Na Moravě je dosud 17 jednot, takže 28.4.1882 vchází v život „*Sokolská župní jednota moravská*“, (v Čechách vzniká první župa Tyršova až v r.1884). Ta působí až do roku 1892. Jednot na Moravě přibývá, proto se v roce 1890 rozděluje župa *Moravská* na 4 okrsky: *slovácký, hanácký, valašský, západní*. Na mimořádné Valné hromadě se uvažuje o přetvoření se v sokolskou obec a o splnutí s ČOS, založenou v roce 1889.

6. listopadu 1892 se koná ustavující Valná hromada Moravsko-Slezské obce sokolské (*M.S.O.S*) s 5 župami: *Rostislavovou, Západomoravskou, Komenského, Palackého, Středomoravskou*. V župě Komenského je: *Kroměříž, Morkovice, Holešov, Tlumačov*. V župě Středomoravské je *Kojetín*. V roce 1894 přistupují k prvním *Zborovice*, 1893 podává jednota *SOKOL Kroměříž M.S.O.S* návrh na zřízení župy *HANÁCKÉ*. Je zamítnut. Kroměříž vstupuje roku 1895 do župy *Středomoravské*. Zastoupené jednoty

si přejí vytvořit novou župu sokolskou. Bratr *Dr. Jan Štros* ze *SOKOLA Kroměříž* svolává 12.9. 1897 jednoty, Kroměříž vystupuje ze župy Středomoravské a hlásí se k nové župě *HANÁCKÉ*. Dne 25.9. 1898 se schází ustavující Valná hromada a volí ze svého středu starostu br. *Dr. Jana Štrose* ze *SOKOLA Kroměříž*, náměstkem je br. *Jos. Ryšavý* z *Kojetína*, náčelníkem br. *Jindřich Hradil* z *Holešova*, jednatelem br. *Em. Třasoň* z *Kroměříže*, pokladníkem je br. *Jan Pastyřík* z *Hulína*. Přítomní byli ještě zástupci z *Morkovic, Tlumačova* a *Zborovic*.

A tak se v roce 1898 zrodila župa *HANÁCKÁ* (Karla Staršího ze Žerotína)

Zdeňka Seidlová

PŘEDSEDNICTVO ŽUPY HANÁCKÉ zvolené na Valné hromadě 16.3.1995

Starosta:	<i>JUDr. Ing. Oldřich Mohyla</i>	Sokol Kroměříž
Místostarosta:	<i>Mgr. Jiří Andrlík</i>	Sokol Kostelec u H.
Místostarosta:	<i>Mgr. Jan Churý</i>	Sokol Morkovice
Jednatel:	<i>Božena Konečná</i>	Sokol Kvasice
Hospodář:	<i>Marie Úlehlová</i>	Sokol Kroměříž
Vzdělavatel:	<i>Božena Ratůzná</i>	Sokol Kroměříž
Náčelnice:	<i>Mgr. Marie Kubíková</i>	Sokol Kroměříž
Náčelník:	<i>Ing. Jana Marková</i>	Sokol Holešov
	<i>Vlastimil Tupý</i>	Sokol Třebětice
Stav. komise:	<i>Ing. Miloš Chmelík</i>	Sokol Kroměříž
Dozorčí komise:	<i>Ing. Dana Koplíková</i>	Sokol Kroměříž
členové:	<i>Jindra Teplíčková</i>	Sokol Holešov
	<i>Ladislav Sládeček</i>	Sokol Litenčice
	<i>Renata Zajacová</i>	Sokol Třebětice
	<i>Renata Horáková</i>	Sokol Zborovice
	<i>Věra Benešová</i>	Sokol Bystřice p/H
Vyslanec župy do výboru ČOS:	<i>Mgr. Marie Kubíková</i>	
	<i>Mgr. Jiří Andrlík</i>	
	<i>Vlastimil Tupý</i>	

ŽUPA HANÁCKÁ V ČÍSLECH

župa HANÁCKÁ - založena: 25.09.1898 starosta: br. Dr. Jan ŠTROS
župa HANÁCKÁ - obnovena: 15.03.1990 starosta: br. JUDr. O. MOHYLA

jednota	starosta	obnovení	založení
1. Sokol HOLEŠOV	br. J. Příbyl	21.02.1990	1880
2. Sokol KROMĚŘÍŽ	br. JUDr. O. Mohyla	15.03.1990	5.11.1865
3. Sokol LITENČICE	br. R. Gregor	1. 7.1990	1909
4. Sokol MORKOVICE	br. P. Gavenda	26.08.1990	1871
5. Sokol NÍTKOVICE	br. A. Pavlík	8. 9.1990	1919
6. Sokol ZBOROVICE	br. F. Hajduk	23. 9.1990	4. 3.1894
7. Sokol ROŠTÍN	br. Vl. Stavinocha	12. 2.1991	1911
8. Sokol BYSTRČICE	br. Ing. D. Goldmann	15. 2.1991	1892
9. Sokol TŘEBĚTICE	br. Vl. Tupý	1. 5.1991	
10. Sokol PORNICE	br. J. Křížan	9. 8.1991	
11. Sokol POSTOUPKY	br. Vl. Opluštil	6.12.1991	1910
12. Sokol ŽALKOVICE	br. F. Pátík	29.11.1991	
13. Sokol KVASICE	ses. B. Konečná	14. 5.1992	
14. Sokol MARTINICE	br. J. Foukal	17.01.1993	1872
15. Sokol KOSTELEČ	br. Mgr. J. Andrlík	17.11.1993	
16. Sokol KOSTELANY	br. Vl. Buksa	19. 7.1994	

STAV ČLENSTVA A PŘEHLED ODDÍLŮ V ŽUPĚ HANÁCKÉ k 1.1.1995

Jednota	Poč. čl.	Oddíly, všestr.	poč.	registr.odd.	počet
1. S HOLEŠOV	403	Vš, OB, lyž.	4	hokejbal, SG	3
2. S KROMĚŘÍŽ	416	Vš, volejb. karate	7	házená, kulečník (k - mistr ČR)	2
3. S LITENČICE	111	Vš, tur.	4	fotbal, šachy	2
4. S MORKOVICE	130	Vš, stol. ten.	3	odbj.	2
5. S NÍTKOVICE	64	Vš, Ppř	1,1		
6. S ZBOROVICE	114	Vš, tenis, Stenis, volejb.	5		
7. S BYSTRČICE	308	Vš, lyž, SG	3		
8. S ROŠTÍN	45	Vš	1		
9. S TŘEBĚTICE	66	Vš	1		

10. S PORNICE	9	šerm	1		
11. S POSTOUPKY	57	Vš, Stenis	4	sál. kop., šachy	2
12. S ŽALKOVICE	150	Vš	2	fotbal	2
13. S KVASICE	116	Vš, ház., šachy	3		
14. S MARTINICE	108	Vš	2	fotbal	1
15. S KOSTELEČ	45	Vš, Stenis	3	odbjená	1
16. S KOSTELANY	43	Vš	2		

Stav podle hlášení k 1.1.1995, ostatní údaje neposkytnuty.

TRENÉŘI:	S Holešov	Foukal-1.tř., Polášek-1.tř., Neradilová-2.tř Spřilová-3.tř, Peška, Šmakal
	S Kroměříž	Krč O.
	S Litence	Ovečka M., Gregor J., Novotný Z.
	S Morkovice	Albrecht J., Hladbá E.
	S Postoupky	Vejtasa A., Opluštil Vl.
	S Žalkovice	Bajgar J.
	S Martinice	Šenkyřík R.
	S Kostelec	Janovác St.

CVIČITELÉ všestrannosti:

S HOLEŠOV	3 tř.: Láníková, Hladný, Havránek, Páníková, Glosová, Friesová, Marková, Škubalová, Lochman, Melicharová, Zapletalová, Mladziková, Kolářová pomah.: Gogelová, Marková Jitka, Tkadlecová
S KROMĚŘÍŽ	Sehnalová O., Kubíková M., Vystrčilová M., Butulová J., Bjaček J., Dostál P., Potměšil J., Vykydalová M., Kozáková J., Hasoň R., Fiala M.
S NÍTKOVICE	Pavlík A., Kratinová M., Kurucová H., Navrátilová A.
S TŘEBĚTICE	Tupý Vl.
S POSTOUPKY	Šeděnka Z.
S KOSTELANY	Nešporová J.
S ZBOROVICE	Dostál K., Surýnek Dr., Dusíková D., Vaňáková M., Hajduková H., Pokorná M., Kuncová V., Surýnková D.
S LITENČICE	Krejčířik, Sládečková Z.

V minulých Zpravodajích jsme Vám představili některé jednoty z župy Hanácké, dnes Vám přiblížíme historii malé jednoty **SOKOLA NÍTKOVICE**:

Jednota byla založena v roce 1919, zakladatelem byl první starosta br. Josef Pacák, prvním náčelníkem jednoty byl br. Ant. Foltýn. Činnost SOKOLA byla ve svých počátcích pestrá: sportovní, osvětová, kulturní, společenská a tělocvičná. Hrál se ochotnic-

ká divadla, organizovaly plesy, konaly přednášky, dožínkové slavnosti, pěstoval sborový zpěv. Sokolské tradice se zde velmi rychle zakořenily.

V SOKOLE se cvičila základní tělesná výchova; pořádala okr. veřejná cvičení a od roku 1920 se cvičily sletové skladby. Na sokolském cvičišti se hrál volejbal, muži a dorostenci se účastnili krajských soutěží a přeborů ČOS.

Od roku 1947 se začalo s přípravou na stavbu sokolovny, ale stavbu dokončilo až později MNV s finančními prostředky 80 tisíc, které se vybraly od členů Sokola. Členové Sokola nabídli i dobrovolné brigády a členové Sokola stavbu i řídili. V té době se sokolovna stavěla jako kulturní zařízení obce. I po roce 1948 v této zapadlé vesnici vládl ruch sokolský. V roce 1962 vesnice oslavovala 100 let trvání SOKOLA v obci a v průvodě šli Sokoli v historických sokolských krojích. Bratr *Ant. Pavlík* se svými věrnými byl duší sokolského hnutí. V roce 1972 byla činnost SOKOLA i br. *Pavlíka* definitivně zastavena.

V září 1990 za přítomnosti 13 členů byl zvolen starostou br. *Pavlík*, místostarostou br. *Zdeněk Machourek*, nynější starosta obce. Propojení obce se SOKOLEM může přinést dobré výsledky. Obec zapůjčila peníze na zakoupení náradí, začali cvičit žáci, vystupovali v Morkovicích při oslavách 120 let trvání SOKOLA, v r.1992, 1993 na tělovýchovné akademii v Kroměříži, 27.XI.1992 v Bystřici p/Host. při oslavách 100 let od založení SOKOLA, v červenci 1992 ve Zborovicích.

V roce 1994:

- na župním sletě v Přerově cvičilo 6 žáků, 2 dorostenci
- na župním sletě ve Zborovicích cvičilo 9 žaček, 6 žáků, 2 dorostenci, 5 dorostenek, 1 žena - skl. Karneval, celkem 23 cvičenců
- na veřejném cvičení v Nítkovicích dne 26.6. cvičilo 6 žáků, 7 žaček, 2 dorostenci, 5 dorostenek, 1 žena - v průvodě šlo 200 cvičenců, v tělovýchovných skladbách vystoupilo asi 190 cvičenců
- na všesokolském sletu v Praze cvičilo 20 cvičenců, 6 jako diváci, takže 10% z celkové ho počtu obyvatel obce se zúčastnilo sletu.

Veřejné cvičení v Nítkovicích mělo výbornou družnou atmosféru jak v průvodu, tak i při cvičení. Předání praporu na ploše cvičiště bratrem *Pavlíkem*, nejstarším sokolem, mladé generaci žáků bylo symbolické a dojemné.

V jednotě cvičí nejmladší žactvo sestra *Marie Kratinová*, žačky cvičí ses. *Hana Kurucová*, dorostenky a ženy ses. *Alena Navrátilová*, žáky a dorostence br. *Ant. Pavlík*.

Také oddíl pobytu v přírodě vede br. starosta *Pavlík* a ses. *Kratinová*.

Bratr starosta se v let. roce dožil 80 let a stále je aktivním členem SOKOLA Nítkovice. Blahopřejeme a br. *Pavlíkovi* přejeme pevné zdraví do dalších let.

ŽUPNÍ SLETOVÝ VÝBOR PRO XII. VŠESOKOLSKÝ SLET V PRAZE

Předseda: *bratr Mgr. Jan Churý*
Náčelník: *bratr Ing. Miloš Bouda*
Náčelnice: *sestra Mgr. Marie Kubíková*

Hospodárka: *sestra Marie Úlehlová*
Organizační pracovník: *bratr Ing. Pavel Konečný*
Zdravotní zajištění: *bratr MUDr. Jan Bjaček*
Jednatelka: *sestra Ing. Dana Koplíková*
Vzdělavatelka: *sestra Božena Ratůzná*

ŽUPNÍ VEDOUcí SKLADEB

<i>Název skladby</i>	<i>ved. skladby</i>	<i>členka</i>	<i>účast</i>	<i>celkem</i>	<i>KM</i>
RODIČE A DĚTI (spol. skladba)	J. Butulová zást. —	S Kroměříž	Kroměříž	13p	13p
KUŽÍLEK (nejml. žactvo)	A. Tomaníková z. Tvarůžková	S Kvasice S Kvasice	Kvasice	24	-
ČÁRYFUK (nejml. žactvo)	E. Loučková zást. —	S Kvasice	Kvasice	24	-
KOŠÍČEK (ml. žákyně)	L. Doleželová zást. —	S Bystřice	Bystřice Holešov, Nítkovice, Zborovice, Morkovice	72	-
ŽÁCI a DORCI	E. Škařupová zást. —	S Bystřice	Bystřice Nítkovice, Holešov, Litenčice, Přerov	72	-
MÍČ V SÍTCE (dorky, ženy)	J. Marková zást. —	S Holešov	Holešov Syrovice u Brna	20	-
VĚRNA GARDA (ženy a muži)	J. a F. Kozákovi z. D. Šebestíková	S Kroměříž S Kroměříž	Kroměříž Zborovice, Holešov, Bystřice, Přerov, Hranice, Prostějov	104	14+1
KROUŽKY (st.žákyně)	M. Kubíková zást. —	S Kroměříž	Kroměříž Zborovice, Holešov, Třebětice	72	50
KUŽELE (ženy)	O. Fárková zást. —	S Přerov	Přerov	18	-
KARNEVAL (ženy)	O. Sehnalová z. M. Vystrčilová	S Kroměříž S Kroměříž	Kroměříž Holešov, Kvasice, Zborovice, Nítkovice, Bystřice, Morkovice	90	12
V NOVÝ ŽIVOT (muži)	A. Vala zást. —	S Kroměříž	Kroměříž Nítkovice, Třebětice, Přerov, Dřevohostice, Hranice, Jezernice	72	6

SOKOLSKÝ ŽUPNÍ SLET VE ZBOROVICÍCH **DNE 19.6.1994**

se uskutečnil v pěkném prostředí za účasti 1.500 diváků. Bylo předvedeno celkem 11 skladeb v provedení 600 cvičenců župy Hanácké a hostů ze sokolských žup z Prostějova, Přerova a z Hranic na Moravě. Přestávku vyplnilo vystoupení sport. gymnastů, žáků ze SOKOLA Zborovice pod vedením náčelníka br. *Karla Dostála* a ses. *Ludmily Burešové*.

Z hostů jsme přivítali člena ČOS br. náčelníka *Jaroslava Nakládala* ze Sokola Prostějov a místostarostu ČOS br. *Milana Kadlece*, místostarostu ČOS br. *Ing. Jandásku* z Brna, starostu župy Hanácké br. *JUDr. Ing. Oldřicha Mohyly*, starostu obce Zborovice br. *Jaroslava Olšinu* a všechny členy výboru ze všech ostatních jednot.

Samotnému cvičení předcházela slavnostní průvod obcí v rytmu dechové hudby Zborovanky. V čele průvodu šli cvičenci a Sokoli v historických krojích a 15 praporů župy Hanácké. Průvod se zastavil u pomníčku padlých Sokolů z 1. světové války.

Při cvičení byla zelená plocha fotbalového hřiště zalita slunečními paprsky a hýřila všemi barvami. Pestrá výzdoba a vysoké topoly rámovaly ozářené hřiště, tajil se nám dech, dočkali jsme se tohoto nádherného okamžiku. Sletové odpoledne výborně moderovala ses. *Libuše Ševčíková* ze SOKOLA Kroměříž. Hlavním motem byla báseň od *Fr. Kožíka*, čestného člena XII. všesokolského sletu s myšlenkami *Tyršovými*: „*Jsou myšlenky, jež zrodily se a žijí. A naše slunce, to je sokolství*“.

Po vztyčení vlajky nastoupili na plochu cvičenci. Muži ze Zborovic cvičili ve sletové skladbě „Věrná garda“ a cvičili také na 4 okrskových cvičeních: v Dřehosticích, Holešově, Kvasicích, Nítkovicích a na 3 župních sletech v Prostějově, Přerově ve Zborovicích. Žáčky ve sletové skladbě „Košíček“, ženy v „Karnevalu“ cvičili také v Kvasicích, Nítkovicích a na XII. všesokolském sletu v Praze 5. a 6. července 1994.

O občerstvení a hladové krky se ochotně postaraly naše ženy ze Zborovic, zvláště členka výboru, sestra *Věra Vránová*.

Na závěr se uskutečnilo defilé všech cvičenců, poděkování br. místostarosty *Drahoše Surýnka* s výzvou k účasti na XII. všesokolském sletu v Praze.

V dalším programu na betonovém kole pod lipami vyhrávala dechová kapela jak k tanci, tak i poslechu.

Postřehy ze sokolského župního sletu uvedla také nejstarší cvičenka ze SOKOLA Kroměříž, ses. *Marie Kabrnová* těmito slovy: „*Ve srovnání s minulými slety těžce bojujeme, abychom získali co nejvíce cvičenců a cvičitelů. Celý župní slet však vyzněl velmi uspokojivě, díky velké obětavosti bratrů a sester z tělocvičné jednoty SOKOLA Zborovice.*“

*Ze zprávy místostarosty SOKOLA Zborovice
bratra Drahoše Surýnka*

PŘEDSLETOVÁ ČINNOST V ŽUPĚ HANÁCKÉ

Veřejná cvičení ve sletovém roce 1994

1. **KVASICE** 12. června 1994
2. **ZBOROVICE** 19. června 1994
3. **HOLEŠOV** 25. června 1994
4. **NÍTKOVICE** 26. června 1994

Předsletové aktivity jednot

přednášky a besedy vzdělavatelů, besedy Věrné gardy, sokolské akademie, veřejná cvičení, společenské a kulturní večery, vzájemná setkání žup a jednot, vzdělávací vycházka po stopách T.G.M. v Bystřici p/Host., sokolské dětské šibřinky, Svátek matek, taneční zábavy, oslavy a výročí založení jednoty, vánoční koncerty, Dětský den, Mikulášské besídky, organizovaný zájezd na XII. všesokolský slet do Prahy

Sportovní akce

bleskový turnaj v šachu, fotbalový memoriál, turistické akce, turnaje házené, přebory - ve stolním tenisu, odbíjené, šachu, společné bruslení, sokolské tábory

ZAJÍMAVOSTI: Sokolské prapory v župě HANÁCKÉ
(seznam neúplný, ostatní údaje neposkytnuty)

- SOKOL Kroměříž
1. *prapor* - velký, s nápisem SOKOL Kroměříž na rudém podkladu, s vyšíváním květy; na straně druhé heslo „Tužme se“ na světlém podkladu. Uprostřed emblém sokola na čince, s výročním rokem 1865-1925
 2. *prapor* - velký, přivezli volejbalisté z Jugoslávie s nápisem: Věnují župě Hanácké - Tělocvičný svaz Jugoslaviie; na druhé straně s heslem „Ať žije přátelství mezi Čechoslováky a Jugoslávci“
 3. *prapor* - malý, s moderní jednoduchou vyšívkou s nápisem na červeném podkladu „Žákyně Kroměříže“; druhá strana na světlém podkladu s červeným znakem SOKOLA, kolem dokola žluté vyšívky s rokem 1948, vyroben asi na XI. slet v Praze
 4. *prapor* - malý, dorostenky 1920, s bohatou hanáckou vyšívkou - je třeba opravit
 5. *prapor* - velký prapor SOKOLA KM s Tyršovým heslem „Tužme se“ pod kterým se postavil SOKOL do boje za svobodu národa - je třeba opravit.

SOKOL Nítkovice *1 prapor* - byl pořízen v roce 1993 se zaměřením k 75. výročí založení SOKOLA v Nítkovicích, s heslem „Vpřed“ 1919-1994. Na veřejném cvičení 26.6.94 ho nejst. člen starosta, br A. Pavlík předal slavnostně a symbolicky žáku, zást. ml. generace

SOKOL Zborovice *1 prapor* - který v roce 1898 dostala jednota od SOKOLA KM při příležitosti jejího přijetí do Hanácké župy. Sametový podklad s vyšitými emblémy a nápisy byl opraven po 2. svět. válce

SOKOL Litenčice *2 prapory* - dorostenecký a hlavní prapor byly pořízeny při založení SOKOLA v r.1909. Oba prapory jsou ve velmi dobrém technickém stavu, barevně vyšívané, se sokolem na žerdi. Dorostenecký byl pořízen asi o několik roků později.

15 sokolských praporů celé župy nastoupilo na plochu hřiště na župním sletě ve Zborovicích.

Zdravím všechny Sokoly, kteří se účastní XII. všesokolského sletu!

Vaši ušlechtilé činnosti přejí mnoho úspěchů a vašemu sletu zdar -

Na zdar!

Václav Havel

ÚČAST NA XII. VŠESOKOLSKÉM SLETU V PRAZE

Na Strahovském stadionu při XII. sletu prošlo stuhovou „Branou borců“ 79 cvičenců a cvičenek SOKOLA Kroměříž.

Ve skladbě žen "Karneval" 8

ses. Sehnalová O., Seidlová Zd., Vystrčilová M., Kočařová F., Chvancová J., Klimešová L., Vaverková O., Slavíková F.

Ve skladbě mužů "V nový život" 7

br. Vala Ant., Konečný P., Bouda M., Kopačka J., Vrána St., Hanák V., Měrja J.

Ve skladbě "Věrná garda" 16

br. Vala Ant., Kozák Fr., Suldovský K., Němec E., ses. Kozáková J., Šebestíková D., Březinová Sv., Čápková Št., Hradcová A., Kabrnová M., Suldovská A., Špičková A., Žáková L., Ševčíková L., Symerská L., Chvalkovská El.

Ve skladbě st.žáček "Kroužky" 48

žákyně Butková V., Sedláková J., Gernová P., Juřenová V., Kasová A., Kohnová M., Kománková Z., Lukešová L., Macháčková P., Mrháčková M., Muselová J., Navrátilová K., Plačková K., Polčáková R., Přikrylová M., Řezníčková L., Šenkyříková L., Šerá V., Unčovská P., Valachová L., Veselá L., Vrzalová V., Zapletalová B., Zelinková P., Borýšková D., Borýšková M., Drápalová A., Gajdošíková M., Chlubná D., Hanáková L., Holomková Z., Hošková M., Gábová K., Dráňová E., Janečková Z., Janíková M., Jurásková K., Lajzová P., Mašková I., Maletová P., Ohlidalová L., Skálková M., Šimková P., Škarpová M., Štastníková H., Urbanová A., Vránová L., Vacová M.

SOKOL KVASICE	skladba "Karneval"	6 cvičících
SOKOL ZBOROVICE	skladba "ml.žákyně"	7 cvičících
	skladba "st.žákyně"	5 cvičících
	skladba "Karneval"	5 cvičících
SOKOL TŘEBĚTICE	skladba "st.žákyně"	5 cvičících
	skladba "muži"	10 cvičících

SOKOL BYSTRČICE p/H.	skladba "ml.žákyně"	26 cvičících
	skladba "žáci"	12 cvičících
	skladba "Karneval"	19 cvičících
	skladba "Věrná garda"	9 cvičících

SOKOL HOLEŠOV	skladba "ml.žákyně"	20 cvičících
	skladba "st.žákyně"	6 cvičících
	skladba "žáci"	7 cvičících
	skladba "dorky a ženy"	16 cvičících
	skladba "Karneval"	12 cvičících
	skladba "Věrná garda"	12 cvičících

SOKOL MORKOVICE	skladba "ml.žákyně"	7 cvičících
	skladba "Karneval"	16 cvičících

SOKOL NÍTKOVICE	skladba "ml.žákyně"	6 cvičících
	skladba "žáci"	6 cvičících
	skladba "Karneval"	5 cvičících
	skladba "muži"	2 cvičící

SOKOL LITENČICE	skladba "žáci"	2 cvičící
-----------------	----------------	-----------

Celkem ze župy HANÁCKÉ cvičilo na XII. všesokolském sletu
ve dnech 5.7.- 6.7.1994 v různých skladbách 300 cvičenců

SPĚJME DÁL

1

Tempo di marcia F

1. Spěj - me dál, stat - ně dál, za so -

-kol - ským pra - po - rem, do - kud boj ne - u -

-stal, v pou - tech ú - plí rod - ná zem, do - kud

bouř ko - lem hřmí, kaž - dý na svém mís - tě buď, a kdo

se od - ro - dí, če - pe - lem v tu zrád - nou hruď!

2. Bratři, výš, stále výš, smělým letem slunci vstříc,
s nadšením k cíli blíž spěje borců na tisíc.
Sílou lví každý z nás v boji obrněný stůj!
Věrnou stráž, vlasti, máš: Sokol tlmí prapor tvůj!

3. "Paže tuž, vlasti služ!" - zní nám v cestu řadu let;
heslem tlm nadšení flitíme se mužně vpřed,
v pěsti zbraň, v oku zář, v žilách otců vířící krev.
Nad námi prapor vlá: v rudém poli bílý lev.

OBSAH :

Úvod

1. Historie SOKOLA KROMĚŘÍŽ	7
2. SOKOL po roce 1990	18
3. Galerie sokolských osobností	39
4. Župa Hanácká	44
5. XII. slet v Praze	48

PRAMENY :

1. Kronika SOKOLA Kroměříž od r. 1865-1920
2. Kronika Volleyballového odboru SOKOLA KM 1926-1940
3. Archivní materiály z Muzea Kroměříž
4. Materiály ze zámeckého archivu
5. Archivní zápisy br. Surýnka
6. O vrcholové odbíjené SOKOLA KM třicátých let Doc. Dr. Jaroslav Kozlík, CSc
7. Výroční zpráva ročník 1941-1945, 1946, 1948

FOTOGRAFIE :

1. T. G. Masaryk před zámkem - *Jaroslav Bašta*
2. Mušketýr 1643 - 1993 - *prof. Jiří Novák*
3. "Sokolský domeček", Oskol - *Jindřich Hlaváček*
4. "Sokolský dům", tř. 1. máje - *Zdeňka Seidlová*
5. Volejbaloví mistři 30. let - z archivu *A. Hradcové*
6. Družstvo házené - st. žákyně - *Oldřich Krč*

NAŠE PODĚKOVÁNÍ PATŘÍ SPONZORŮM :

Firma **AGT ZDOUNKY, s.r.o.**, pan ředitel Fr. Nábělek
Firma **Jan Krčmář AKUMA**, Kroměříž
Firma **BETAMO PROFESIONAL**, pan ing.Vr. Řihola
Firma **ELMA - THERM, s.r.o.**, pan Pavel Mráček
Firma **GLASSPOL, s.r.o.**, Kroměříž, Kojetínská 3666
Firma **MANDÁK, s.r.o.**, Kroměříž, Vejvanovského 468
Firma **MASNA Kroměříž a.s.**, pan ředitel Kameník
Firma **N.W.T. Computer**, Kroměříž, Masarykovo nám.
Firma **OLIPA Kroměříž**, pan Oldřich Pavlíček
Firma **SANAS, s.r.o.**, Hulín

SOKOL KROMĚŘÍŽ DĚKUJE ZA PODPORU :

- Městskému úřadu v Kroměříži
- SVČ - ŠIPKA, paní ředitelce Janě Valerové
- profesoru Janu Štěpánkovi, sbormistrovi dětského a dívčího sboru SPgŠ
- paní Vlastě Obertelové za vyhledání historických dokumentů v zámeckém archivu
- panu řediteli zámku PhDr. Ant. Lukášovi

N.W.T. Computer - Dodavatel kancelářské a výpočetní techniky

Nabízí: *kompletní dodávky počítačů včetně sítí (NOVELL, Lantastic, ...); grafická pracoviště pro DTP, CAD; multimedia - zpracování obrazu a zvuku; kompletní řešení ekonomiky podniku libovolné velikosti (včetně software); vybavení kanceláří na klíč (včetně nábytku); kopírky, faxy a ostatní kancelářskou techniku; servis a upgrade na počítače libovolných značek; odbornou literaturu, kalkulátory, diáře; dealerský prodej; poradenství; leasing*

Masarykovo nám. 490; 767 01 Kroměříž; tel./fax: (0634) 253 89

BETAMO Profesional

Prodej - servis - půjčovna
elektrického ručního nářadí

Kroměříž; Kovářská 15; tel.: (0634) 223 32

GLASSPOL, s.r.o. Kroměříž; Kojetínská 3666; P.O. BOX 94; 767 01 KROMĚŘÍŽ
tel.: (0634) 209 24; fax: (0634) 212 06

Nabízí: *roury a tvarovky PVC, LPE, PP a RPE; roury a tvarovky PVC pro vnitřní kanalizaci (novodur); roury a tvarovky PVC pro venkovní kanalizaci; roury a tvarovky LPE na plyn; folie PE všech druhů a rozměrů, pytle a tašky PE; střešní žlaby a svody PVC barvy šedé a hnědé; litinové a tlakové tvarovky a armatury na vodu*

OLIPA Vodní 51; 767 01 Kroměříž; tel.: (0634) 201 65

Zlatnictví, hodinářství, sklo - porcelán, bižuterie

ZPRACOVAL :

- Zdeňka Seidlová:* galerii sokolských osobností
zprávy z jednot
stat. doklady ze župy a XII.sletu
- Ing. Pavel Konečný:* dodal podklady pro statistiku
- Vlastimil Křenek:* matrika
- Marie Úlehlová:* dodala statistické podklady ze ŽH
počítačový přepis všech příspěvků

REDAKČNÍ RADA:

- Odpovědná redaktorka: *Mgr. Zdeňka Seidlová*
Marie Úlehlová
- Autorský kolektiv: *Vojtěch Březina, Marie Kabrnová, ing. Pavel Konečný, Jar-
ka Kozáková, Oldřich Krč, Vlast. Křenek, Věra a Jan Mal-
chárkovi, Antonín Pavlík, ing. Zdeněk Rakovič, Božena Ra-
tůzná, ing. Olga Sehnalová, Zdeňka Seidlová, Drahomír Su-
rýnek, Libuše Ševčíková, Marie Úlehlová*
- Jazyková spolupráce: *Zdeňka Seidlová, Olga Vaverková*
- Grafická úprava: *profesor Jiří Novák*